

רשומות

קובץ התקנות

1 בינואר 1970

2501

כ"ג בטבת תש"ל

עמוד

699

תקנות התעבורה (תיקון מס' 3), תש"ל—1970

פקודת התעבורה

תקנות לביצוע הפקודה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 70 ו-71 לפקודת התעבורה¹, אני מתקין תקנות אלה:

החלפת חלקים
א' ו-ב'

1. במקום חלק א' וחלק ב' לתקנות התעבורה, תשכ"א—1961², יבוא:

"חלק א': כללי

פרק ראשון: פרשנות

הגדרות

1. בתקנות אלה—

"אוטובוס" — רכב מנועי המיועד להסעת 8 אנשים או יותר, נוסף על הנהג, ושצוין ברשיון הרכב כאוטובוס;

"אוטובוס פרטי" — אוטובוס שאינו רכב ציבורי;

"אוטובוס ציבורי" — רכב ציבורי שהוא אוטובוס;

"אופנוע" — רכב מנועי שתפוסת גלילי המנוע שלו עולה על 50 סמ"ק; בעל שני גלגלים המורכבים זה אחרי זה, בין שחובר אליו רכב צדי ובין אם לא, לרבות קטנוע;

"אופניים עם מנוע עזר" — רכב מנועי אשר תפוסת גלילי המנוע שלו אינה עולה על 50 סמ"ק, בעל שני גלגלים המורכבים זה אחרי זה;

"אורך כולל" — המרחק בין הנקודה הקיצונית שבחזית הרכב לנקודה הקיצונית שבחלקו האחורי, כשהוא נמדד בין שני משטחים העוברים דרך הנקודות האמורות וניצבים לציר המרכזי;

"אזור חניה מוגבלת" — מקום האסור לחניה בהתאם לתמרור שהוצג בדרך ובו צוין "אזור חניה מוגבלת";

"בוחק" — אדם שנתמנה בכתב על ידי רשות הרישוי להיות בוחן לענין הפקודה והתקנות לפיה כולן או מקצתן;

"בעלי-חיים" — בהמות וחיות בית, למעט כלבים, חתולים ועופות בית;

"גובה כולל" — המרחק מפני הדרך עד הנקודה הגבוהה ביותר של הרכב שאינו עמוס, לרבות סולמות וכל מיתקן, מכשיר או דבר אחר המחובר אליו;

"גרור" — רכב שאינו רכב מנועי, המיועד לפי מבנהו להיגרר על ידי רכב מנועי מאחוריו, בין שהוא משמש ובין שאינו משמש להובלה, למעט רכב צדי;

"דרך מהירה" — דרך שאיננה דרך עירונית, יש בה שני כבישים לפחות המיועדים לתנועת כלי רכב מנועים בלבד, בני שני נתיבים לפחות לכל כיוון נסיעה, בין הכבישים מפריד שטח הפרדה, אין גישה לדרך מחצרים סמוכים ואין בה מפגשי מסילת ברזל או צמתים פרט להתמזגויות כבישים, ובכניסה לדרך מוצב תמרור המורה על "דרך מהירה";

"דרך עירונית" — כל דרך בתחום המצוי בשטח שיפוט של רשות מקומית ואשר בכניסה לאותו תחום מוצב תמרור שמשמעו "כניסה לתחום דרך עירונית", ועד למקום שבו מוצב תמרור שמשמעו "קצה תחום דרך עירונית";

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, תשכ"א, עמ' 163.

² ק"ת 1128, תשכ"א, עמ' 1425.

„זמן תאורה“ — זמן הלילה וכן זמן אחר שבו הראות לקויה מחמת תנאי מזג האוויר או מחמת סיבות אחרות ;

„חניה“ — העמדת רכב לזמן כל שהוא, שלא לשם העלאת אנשים או הורדתם או טעינת מטען או פריקתו מיד, בלי הפסקות, בין שיש ברכב נהג או אנשים או מטען ובין שאין ;
„טרקטור“ — רכב מנועי המיועד לפי מבנהו לגרירה או לגרירה ולביצוע עבודות, שצוין ברשיון הרכב כטרקטור ;

„ימין או שמאל“ — צד ימין או צד שמאל ביחס לכיוון תנועתו של הרכב אם הוא בתנועה, או ביחס לחזית הרכב אם אינו בתנועה ;
„כביש“ — חלק הדרך המיועד לתנועת כלי רכב, או שנשלל או שופר לשם כך, או שתנועת כלי רכב נוהגת לעבור בו, למעט שולי הדרך ;

„כביש חד-סטרי“ — כל כביש שתנועת כלי רכב מותרת בו בכיוון אחד בלבד ;
„כסא גלגלים לנכה“ — כסא המותקן על גלגלים, המיועד למושביו של נכה רגליים, המונע בכוח חשמלי ומהירותו אינה עולה על 10 קמ"ש ;
„לילה“ — פרק זמן שבין תום רבע שעה שלאחר שקיעת השמש לבין תחילת רבע שעה לפני זריחתה ;

„מונית“ — רכב מנועי ציבורי המיועד להסיע עד שבעה אנשים מלבד הנהג ואשר צוין ברשיון הרכב כמונית ;

„מכונה נגררת“ — מכונה בין שהיא מופעלת בכוח מיכני ובין אם לאו שאינה מיועדת להורבלה ושאינה מסוגלת לנוע בכוח עצמה ומיועדת להיגרר ;

„מכונה ניידת“ — רכב מנועי המיועד לפי מבנהו לביצוע עבודות ושאינו מיועד לפי מבנהו לגרירה ושצוין ברשיון הרכב כמכונה ניידת ;

„מעבר חציה“ — חלק הכביש המסומן כמיועד לחצייתו על ידי הולכי רגל ;
„מפגש מסילת ברזל“ — מקום שדרך ומסילת ברזל חוצים זו את זו במפלס אחד והוא מסומן בתמרור שנקבע לכך ;

„המפקח על התעבורה“ — מי שמינהו שר התחבורה להיות מפקח על התעבורה לכל שטח המדינה או לגבי חלק ממנה ;

„משקל כולל מותר“ — המשקל העצמי בתוספת משקל האנשים והמטען שהתירה רשות הרישוי לרכב הנדון להסיע או להוביל ;

„משקל עצמי“ — משקל הרכב ללא מטען וללא נהג, לרבות משקל כל אזורי הרכב ומשקל הדלק, המים והשמן שבו ;

„מתן זכות קדימה“ — אי המשכת הנסיעה או התחלתה כאשר על ידי כך עלול הנהג ברכב הנדרש לתת זכות קדימה לנוהגים ברכב אחר לאלצם לסטות מקו נסיעתם או לשנות את מהירות נסיעתם ;

„נכה“ — אדם שרופא ממשלתי או רופא מוסמך ראשי שנתמנה בהתאם לתקנה 2(א) לתקנות הנכים (טיפול רפואי), תשי"ד—1954³, או רופא מוסמך ראשי שנתמנה בהתאם לתקנה 2(א) לתקנות נכי המלחמה בנאצים (טיפול רפואי), תשט"ו—1955⁴, אישר לגביו בכתב אחד משני אלה :

(1) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות ;

³ ק"ת 430, תשי"ד, עמ' 500.

⁴ ק"ת 509, תשט"ו, עמ' 785.

(2) שדרגת נכותו מגיעה ל-60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי הרכב האמור עלולה לערער את מצב בריאותו ;

„נעלי בטחון“ — טריזים בצורת משולש ישר-זווית המיועדים למניעת תזווה מקרית של רכב ;

„נתמך“ — גרור הבנוי כך שחלקו הקדמי נח על תומך ;

„נתיב“ — חלק מרחבו של כביש, בין שסומן ובין שלא סומן, המספיק לתנועת טור אחד של כלי רכב, למעט רכב הנע על שני גלגלים ;

„עגלת יד“ — עגלה המוסעת בדרך בכוח גופו של אדם וכל מיתקן או מכונה הנעים על גלגלים ומוסעים כאמור, למעט עגלת ילדים ועגלת חולים ;

„עובר דרך“ — המשתמש בדרך לנסיעה להליכה לעמידה או לכל מטרה אחרת ;

„עמעום“ — כיבוי אור הדרך בפנסי החזית, והדלקת אור המעבר, כמשמעותם בתקנה 334 ;

„פקודת הביטוח“ — פקודת ביטוח כלי-רכב של מנוע (סיכוני צד שלישי), 1947⁵ ;

„צומת“ — השטח המתהווה על ידי פגישתם של שני כבישים או יותר והמוגבל על ידי קווי שפות הכבישים או אבני השפה של אותם כבישים או על ידי הארכתם המדומה ;
צומת אינו כולל —

(1) התמזגות כבישים בדרך מהירה ;

(2) שטח המתהווה על ידי פגישה של כביש עם כניסה ויציאה לחצרים, או עם דרך גישה לבית, למגרש חניה, לתחנת דלק או למפעל, אלא אם סומן אחרת בתמרור ;

„קו עצירה“ — קו לרוחב כביש או בחלק מרחבו, המסמן גבול לשם עצירת רכב סמוך לרמזור או לתמרור עצירה או לפני מפגש מסילת ברזל, או במקום שבו שוטר מכוון את התנועה ;

„קו שירות“, לענין אוטובוס ציבורי — הקו למהלך האוטובוס כפי שנקבע בתעריף המאושר, ברשיון או בתקנות שהותקנו על פי הפקודה, ולענין מונית — הקו למהלך המונית בנסיעה בין-אזורית ;

„קצין משטרה“ — מפקד משטרת מחוז או ראש מחלקת תנועה במטה הארצי של משטרת ישראל או נציגם לענין הנדון ;

„רוחב כולל“ — רחבו של הרכב כשהוא נמדד בין שני משטחים אנכיים מקבילים העוברים דרך הנקודות הקיצוניות של הרכב משני צדדיו, למעט מראת תשקיף ומחווך-כיוון ;

„רכב איטי“ — רכב מנועי שלגביו נקבעה מהירות מקסימלית שאינה עולה על 40 קמ"ש על ידי רשות הרישוי ברשיונו של הרכב או בתקנות אלה ;

„רכב בטחון“ — אמבולנס של מגן דוד אדום, רכב של משטרת ישראל או של צבא-הגנה-לישראל, רכב לכיבוי שריפות ורכב אחר שאושר על ידי רשות הרישוי כרכב בטחון, כשהם מפצים בפנס מיוחד אור מהבהב אדום או כחול ומשמיעים אות אעקה בפעמן או בסירנה ;

„רכב חילוץ“ — רכב מנועי המיועד לפי מבנהו לביצוע עבודות חילוץ וגרירת רכב שיצא מכלל פעולה, שמורכב עליו באופן קבוע ציוד לביצוע העבודות ושצוין ברשיונו כרכב חילוץ ;

⁵ ע"ר 1947, תוס' 1 מס' 1568, עמ' 41.

"רכב מורכב" — תומך שמצורף אליו נתמך ;
 "רכב מחובר" — רכב מנועי שמצורף אליו גרור ;
 "רכב מיושן" — רכב ששנת ייצורו קודמת בתשע-עשרה שנה או יותר למועד חידוש רשיונו ;
 "רכב צדי" — מיתקן להובלת אדם או מטען, המורכב על גלגל והמחובר לאופנוע מצדו ;
 "רשות תימרון מרכזית" — המפקח על התעבורה שמונה לכל שטח המדינה או אדם שה-
 מפקח אצל לו בהודעה ברשומות מסמכיותיו כרשות תימרון מרכזית, לכל שטח המדינה
 או לחלק ממנה ;
 "רשות תימרון מקומית" — מי שהמפקח על התעבורה שמונה לכל שטח המדינה מינה .
 אותו, בהודעה ברשומות, להיות רשות תימרון מקומית לגבי התחום או המקומות
 שקבעה ;
 "שביל" — דרך או חלק מדרך שאינו כביש שהוקצה לסוג עוברי דרך ;
 "שולי דרך" — השטח הסמוך לשפת הכביש שאין לצדו מדרכה, עד לרוחב של שלושה
 מטרים, או עד לקצה תעלת ניקוז כאשר דפנת התעלה קרובה יותר משלושה מטרים
 לשפת הכביש ;
 "שטח הפרדה" — כל מבנה, אי תנועה, סימון שטח על פני הדרך, גינה, שטח לא סלול
 וכיוצא באלה, המחלקים את הדרך לארכה ;
 "שנת ייצור" — השנה שנרשמה ברשיון הרכב על ידי רשות הרישוי כשנת הייצור ;
 רכב שברשיונו צויינה יותר משנה אחת כשנת ייצורו, יראו את השנה המוקדמת כשנת
 ייצור ;
 "תומך" — רכב מנועי המיועד לתמוך ולגרור נתמך ;
 "תלת אופנוע" — רכב מנועי הנע על שלושה גלגלים ואשר צויין ברשיונו כתלת אופנוע
 או תלת קטנוע ובלבד שמשקלו העצמי אינו עולה על 400 ק"ג ;
 "תעודה" — רשיון, היתר, אישור או פטור ;
 "תמרור" — כל סימון, אות או איתות לרבות רמזור, שקבעה רשות התימרון המרכזית
 ואשר הוצב או סומן על פי הסמכה או על פי הוראה מאת רשות תימרון כדי להסדיר
 את התנועה בדרכים או כדי להזהיר או להדריך עוברי דרך ;
 "תעריף" — שכר הסעה וכל שירות הכרוך בה, שנקבע בחיקוק או בתנאי רשיון שניתן
 על פי חלקים ה' או ו', או רשימת קווי שירות כמשמעותו בתקנה 384 ושכר הנסיעה
 שנקבע לקו שירות כאמור או לחלק ממנו, הכל לפי הענין.

פרק שני : הוראות כלליות

2. הוראות תקנות אלה לגבי בקשה לתעודה יחולו גם על בקשה לחידוש התעודה. בקשה לתעודה
3. (א) כל בקשה לפי תקנות אלה תוגש בכתב לרשות המוסמכת לתת את התעודה או לרשות אחרת שנקבעה (בפרק זה — הרשות), ואם נקבע לבקשה מסויימת טופס לפי תקנות אלה, תוגש הבקשה לפי הטופס כאמור ; היתה הבקשה לחידוש התעודה, תצורף אליה התעודה המוחלפת. הנשת בקשה
- (ב) המבקש ימציא לרשות בבקשתו פרטים, מסמכים, תצלומים, תכניות, הצהרות ופרטים נוספים, כפי שתדרוש, וישיב נכונה על כל שאלה שיישאל בקשר לבקשתו.
4. (א) הרשות רשאית, לפי שיקול דעתה, לתת תעודה או לסרב לתתה, לחדשה או לסרב לחדשה, ורשאית היא להתנות בה תנאים, להוסיף עליהם או לשנותם, בדרך כלל ממכיוות הרשות לגבי תעודות

או לסוג מסויים או למקרה מיוחד, להגביל את תקופת תקפה, להתלותה ולבטלה, זולת אם יש בפקודה או בתקנות אלה הוראה אחרת.

(ב) תעודה או כל שינוי תנאי או הגבלה בה יינתנו בכתב.

5. החליטה הרשות על שינוי בתעודה שנתנה, לרבות התנאים וההגבלות שבה, תודיע על כך לבעליה. בעל תעודה שקיבל הודעה כאמור, חייב להמציא את התעודה תוך הזמן הנקוב בהודעה על מנת שהרשות תרשום בה את השינוי.
6. הודיעה הרשות לאדם על ביטול תעודה שנתנה לו או על התלייתה, חייב אותו אדם להחזירה לרשות תוך הזמן הנקוב בהודעה.
7. מקום שאפשר לתת פטור לפי תקנות אלה יכול שיינתן לאדם או לסוג בני אדם בכלל או למקרה מיוחד, או לסוג של מקרים.
8. מי שניתנה לו תעודה חייב למלא אחרי התנאים או ההגבלות הכלולים בה, ולא ישתמש בה אדם אלא בהתאם לתנאים או ההגבלות כאמור.
9. (א) לא ינהג אדם רכב אלא אם נמצאים אתו רשיון הרכב, רשיון הנהיגה, תעודת הביטוח או כל תעודה או רשימת תנאים שניתנה על פי דין לגבי נהיגתו של אותו אדם או לגבי הרכב האמור.
- (ב) הנוהג ברכב או אדם שיש לו שליטה על הרכב ונמצא בקרבתו יציג כל רשיון או תעודה אחרת, כאמור בתקנת משנה (א), לכל אדם שהורשה לכך על ידי הרשות או לכל שוטרי או לבוחן הנושא עמו תעודת בוחן, לפי דרישתם.
- (ג) אדם יחזיק את התעודות כאמור בתקנה זו בכל עת במצב נקי וניתן לקריאה.
10. מקום שתקנות אלה מטילות על אדם חובה למסור הודעה או לעשות פעולה, תימסר ההודעה או תיעשה הפעולה תוך 15 יום, זולת אם יש בתקנות אלה הוראה מפורשת אחרת.
11. לא ישנה אדם שאינו מוסמך לכך פרט בתעודה, על ידי כתיבה, שרטוט, מחיקה, טשטוש או הוספה או בכל אופן אחר ולא יחזיק תעודה ששונה כאמור.
12. (א) אבדה תעודה או הושחתה או טושטשה, רשאת הרשות לתת, לפי בקשת בעל התעודה, כפל ממנה, לאחר ששוכנעה שהתעודה המקורית אבדה, הושחתה או טושטשה ולאחר שהבעל שילם את האגרה שנקבעה להוצאת כפל התעודה.
- (ב) מצא בעל התעודה את התעודה המקורית לאחר שקיבל כפל ממנה — יחזיר את הכפל לרשות.
13. (א) בעל תעודה יודיע לרשות על כל שינוי שחל בכל פרט מן הפרטים הרשומים בתעודה ומציא לרשות את התעודה לשם רישום השינוי בה.
- (ב) בעל רשיון נהיגה שנתגלו אצלו מגבלות במערכת העצבים, העצמות, הראייה או השמיעה, יודיע על כך מיד במכתב רשום לרשות הרישוי שממנה קיבל את הרשיון.
14. לא נקבע על מי מוטלת חובה בתקנות אלה יראוה כמוטלת על הנהג, על בעל רשיון הרכב, על בעל הרכב, על המחזיק ברכב ועל מי שהשליטה עליו בידו.
15. לא ישתמש אדם ברכב באופן השונה מן השימוש הנקוב ברשיון הרכב או בכל תעודה אחרת שניתנה על פי הפקודה או תקנות אלה.

חלק ב': הדרך והתנועה בה

פרק ראשון: סמכויות

סימן א': המפקח על התעבורה

16. מי שמונה כמפקח על התעבורה לכל שטח המדינה, רשאי —
- (1) לפטור בכתב מהוראות חלק זה כולן או מקצתן באופן כללי או למקרה מסוים;
 - (2) לקבוע, בהודעה ברשומות, דוגמאות התמרורים, סוגיהם, מידתם, צבעם, צורתם, משמעותם, אופן הצבתם וסימנם;
 - (3) להורות על הצבת תמרור בדרך עירונית המורה על מהירות מקסימלית מותרת העולה על האמור בתקנה 54 (א), בדרך כלל או למקרה מסוים וכן לגבי רכב בכלל או סוג מסוים של רכב, אם לדעתו נחוץ הדבר להבטחת זרימת התנועה באותה דרך, ובלבד שמהירות זאת בשום מקרה לא תעלה על המהירות המקסימלית המותרת בדרך לא עירונית.

סמכות המפקח
על התעבורה

סימן ב': רשות תימרון מרכזית

17. (א) רשות התימרון המרכזית רשאית —
- (1) להורות על הצבתו, סימונו, קביעתו והחזקתו של כל תמרור;
 - (2) להורות על סילוק כל תמרור שהוצב, סומן או נקבע על פני דרך או בקרבתה;
 - (3) לאחר התייעצות עם קצין משטרה, ולגבי דרכים הנמצאות בתחום רשות מקומית — גם לאחר התייעצות עם רשות התימרון המקומית, לאסור או להגביל, בין בכלל ובין לסוגים, את השימוש בדרך פלוגית או בחלק הימנה לעוברי דרך, לכלי רכב או לבעלי חיים, וכן לקבוע תנאים שלפיהם יותר השימוש בדרך; האיסור או ההגבלות כאמור ייקבעו על-ידי תמרור מתאים שיוצב או יסומן על פני הדרך שעליהם הם חלים;
 - (4) במודעה על גבי שלט שתוצג בדרך, להורות על מקום כאזור חניה מוגבלת.
- (ב) לא קבעה רשות התימרון המרכזית תמרור מתאים כאמור בתקנת משנה (א) (3), יכול שיינתנו האיסור או ההגבלות בהוראה על גבי שלט בצורת מלבן שיוצב על פני הדרך האמורה ובו יצויין שם הרשות שנתנה את ההוראה; דין ההוראה לגבי עוברי דרך כדין תמרור.
- (ג) ניתנה הוראה על-ידי רשות התימרון המרכזית כאמור בתקנה זאת ורשות התימרון המקומית לא פעלה על פיה, רשאית רשות התימרון המקומית להציב תמרורים, לסמנם, לקיימם, להפעילם ולסלקם כאמור בהוראתה, ויראו אותם כאילו הוצבו, סומנו, קוימו, הופעלו או סולקו על ידי רשות התימרון המקומית.

סמכות רשות
תימרון מרכזית

סימן ג': רשות תימרון מקומית

18. (א) רשות התימרון המקומית רשאית, בהסכמת רשות התימרון המרכזית ולאחר התייעצות עם קצין משטרה, להציב, לסמן, להקים ולהפעיל תמרורים מכל סוג שהוא שנקבעו לפי תקנה 16 (2).

סמכות רשות
תימרון מקומית

(ב) רשות התימור המקומית רשאית, לאחר התייעצות עם קצין משטרה, להציב, לסמן ולהקים —

(1) תמרורי אזהרה;

(2) תמרורי מודיעין, פרט לתמרורים הקובעים מעבר חציה, כביש חד-סטרי ותמרור המורה על תחנת הסעת חיילים;

(3) סימונים על פני הדרך פרט לסימונים ד-4, ד-6, ד-8, ד-9, ד-11, ד-15, ד-17, ד-18, שנקבעו לפי תקנה 16 (2);

(4) סימוני עור בדרך.

(ג) רשות תימור מקומית תציב תמרורים, תסמנם, תקיימם ותפעילם בהתאם לאמור בתקנה זו ותהיה אחראית לאחזקתם התקינה בתחום שיפוטתה.

סמכות להציב
תמרורים זמניים

19. (א) רשות תימור מקומית רשאית, לאחר התייעצות עם קצין משטרה ובאישור רשות התימור המרכזית, לקבוע לסוגי רכב בדרך שבתחומה מהירות מקסימלית פחותה מזו שנקבעה בחלק זה.

(ב) במקרים דחופים רשאים לקבוע לסוגי רכב מהירות מקסימלית פחותה מזו שנקבעה בחלק זה —

(1) קצין משטרה — בדרך שבתחום מחוז;

(2) רשות התימור המקומית — בדרך שבתחומה, לאחר התייעצות עם קצין משטרה.

(ג) רשות תימור מקומית או קצין משטרה שקבעו מהירות פחותה כאמור, יציבו באותה דרך תמרור מתאים.

(ד) תקפה של קביעה כאמור בתקנת משנה (ב) יפקע כעבור חמישה עשר יום מיום נתינתה, אם לא אושרה תוך אותה תקופה על ידי רשות התימור המרכזית.

סימן ד': קצין משטרה

סמכות קצין
משטרה

20. קצין משטרה רשאי להציב בדרך תמרור זמני הנושא עליו סימון מטעם משטרת ישראל ויראוהו כמוצב כדין.

פרק שני: התנהגות בדרך

סימן א': כללי

חובתו של
עובר דרך

21. (א) כל עובר דרך חייב להתנהג בזהירות.

(ב) כל עובר דרך חייב להתנהג באופן שלא —

(1) יקפח זכותו של אדם להשתמש שימוש מלא באותה דרך;

(2) יגרום נזק לאדם או לרכוש ולא יתן מקום לגרום נזק כאמור;

(3) יפריע את התנועה ולא יעכבנה;

(4) יסכן חיי אדם.

(ג) לא ינהג אדם רכב בקלות ראש או בלא זהירות, או ללא תשומת לב מספקת בהתחשב בכל הנסיבות ובין השאר בסוג הרכב, במטענו, בשיטת בלמיו ומצבם, באפשרות של עצירה נוחה ובטוחה בתוך טווח הראייה שלו והבחנה בתמרורים, באותות שוטרים, בתנועת עוברי דרך ובכל עצם הנמצא על פני הדרך או סמוך לה ובמצב הדרך.

22. (א) עובר דרך חייב לקיים את ההוראות הניתנות בתמרור.
(ב) האותות הניתנים על ידי רמזור, למעט אור צהוב מהבהב, יהיו עדיפים על כל תמרור הקובע מתן זכות קדימה.

23. (א) עובר דרך חייב לציית —
(1) להוראות הניתנות על-ידי שוטר במדים או על-ידי שוטר שהודעה בתעודת מינוי;
(2) לאותות הניתנים על ידי שוטר במדים.

(ב) הציות כאמור חובה הוא אף אם ההוראה או האות הם בניגוד לתקנות או בניגוד לתמרורים או להוראות כלליות אחרות בענין סדרי תנועה שניתנו על ידי כל רשות מוסמכת לכך.

(ג) תמרור נייד שהוצב בדרך על ידי שוטר יראהו כתמרור שהוצב כדין.

24. (א) (1) האות "התקדם" יינתן בהושטת זרוע או שתיהן במקביל לכיוון התנועה כשכף היד פתוחה, או על ידי אור לבן בזמן תאורה;
(2) האות "עמוד" יינתן בהרמת היד כשכף היד פתוחה לכיוון התנועה, או על ידי סימון באור אדום בזמן תאורה; האות "עמוד" יכול להינתן גם בהרמת היד או הידיים אפקית לצדדים כשכף היד פתוחה לכיוון התנועה; על הנוהגים ברכב, הבאים מהכיוון שאליו מופנית היד או מהכיוון שאליו מופנה גבו של השוטר, לעצור את רכבם.

(ב) האות שיינתן על ידי שוטר יחייב גם אם ניתן בצורה לא מדויקת, ובלבד שלא היה ספק סביר לגבי משמעות האות.

25. לא ינהג אדם רכב אלא אם הוא בקי בהפעלתו ובשימוש בו. בקיאות ברכב

26. אדם שמתקיים בו אחד מאלה לא ינהג רכב: הנהג ברכב

- (1) הוא שרוי במצב העלול לסכן עוברי דרך;
(2) הוא נתון תחת השפעת סמים משכרים או משקאות משכרים;
(3) הוא אינו מסוגל לנהוג ברכב בבטחון סביר מחמת מצב נפשו או מחמת חולשה או ליקוי גופני;
(4) הוא במצב השולל ממנו את השליטה ברכב או את ראיית הדרך והתנועה בה.

27. (א) לא ינהג אדם רכב כשהרכב נמצא במצב העלול לסכן עוברי דרך.
(ב) לא ינהג אדם רכב אלא אם מבנהו של הרכב, ציודו, אבזריו, סימונו ונשיאת מטענו הם בהתאם להוראות הפקודה או תקנות אלה, לרבות תנאים בהיתר וברשיון.
(ג) לא ינהג אדם רכב כאשר מצב הרכב או הדרך הם במצב השולל ממנו שליטה ברכב או את ראיית הדרך או התנועה בה.

28. נוהג רכב חייב להחזיק בידו את ההגה או הכידון כל עוד הרכב בתנועה; אולם רשאי הוא להסיר יד אחת מן ההגה או הכידון אם עליו לעשות בה דבר להבטחת פעולתו התקינה של הרכב או לקיום כללי התנועה.

29. הרוכב על בהמה או המוליך אותה יחזיק בידיו את המושכות כל זמן שהיא נמצאת בדרך ואינה קשורה לעצם קבוע. חובה להחזיק
כמושכות

30. בעל רשיון נהיגה המסתייע בשעת בדיקת כושר ראייתו במכשירים אופטיים או שצויינה ברשיונו חובה להסתייע במכשירים אופטיים לא ינהג רכב מנועי אלא אם הוא מרכיב אותם מכשירים, ולא ינהג אוטובוס, מונית או רכב מסחרי המסיע מעל 8 נוסעים אלא אם הוא מחזיק אצלו בשעת הנהיגה מכשירים אופטיים כאמור, נוסף על המכשירים שהוא מרכיב.

31. יוחדה דרך למשחקי ילדים ונאסרה בה נהיגת כלי-רכב על ידי הצבת תמרור מתאים בתוספת שלט בצורת מלבן ועליו מודעה "משחקי ילדים" — לא ינהג אדם ברכב באותה דרך, אלא אם הדבר דרוש לצרכי אדם מתושבי הסביבה או לצרכי הציבור ואין לספקם בדרך אחרת.

32. רכב של משטרת ישראל שהנוהג בו או הנמצא בו ממלא תפקיד רשמי בפועל לא יחולו לגביו הוראות חלק ב' אם היה בקיומן כדי למנוע את מילוי התפקיד.

סימן ב': הכביש ונתיביו

33. במקום שיש כביש לא יסע נוהג רכב אלא בכביש, אלא אם יש הוראה אחרת בחלק זה.

34. מקום שיועד וסומן כשביל לסוג מסויים של רכב או לעובדי דרך מסויים לא ישתמש נוהג רכב מאותו סוג אלא באותו שביל או נתיב ואילו נוהג רכב מסוג אחר לא ישתמש באותו שביל או נתיב.

35. נוהג רכב ישתמש ככל האפשר בצדו הימני הקיצוני של הכביש, אף בכביש חד-סטרי, או בצדו הימני הקיצוני של הנתיב המיועד לאותו סוג רכב, הכל בכפוף להוראות חלק זה.

36. (א) בדרך המחולקת לארכה על ידי שטח הפרדה, יראו כל אחד מהכבישים משני צדי שטח ההפרדה ככביש חד-סטרי.

(ב) בדרך המחולקת על ידי שטח הפרדה, ישתמש הנוהג ברכב או בבעל-חיים בצד שממין לשטח ההפרדה, לא יעבור אותו ולא יעמיד בו רכב או בעל-חיים אלא אם הותר הדבר על-פי תמרור ובמקום שהותר.

(ג) בכביש המחולק על ידי קו הפרדה רצוף ישתמש הנוהג ברכב או בבעל-חיים בצד שממין לקו, ולא יעבור אותו אלא אם נמצא קו קטעים סמוך לקו ההפרדה בצדו הימני.

(ד) בכביש המחולק לנתיבים ובתוך נתיב אחד או יותר סומן חץ המכוון קדימה, ימינה או שמאלה, לא יכנס נוהג רכב לצומת ולא יעבור בו אלא מהנתיב המסומן כאמור.

37. לא ינהג אדם רכב בכל קטע של כביש חד-סטרי בכיוון הפוך לכיוון המותר באותו כביש.

38. (א) לא ינהג אדם רכב או בעלי חיים על פני מדרכה אלא לשם חצייתה כדי להיכנס לחצרים או לצאת מהם.

(ב) הנוהג ברכב שאינו מנועי, למעט אופניים, חייב להימין ולנסוע בשולי הדרך אם הדבר דרוש ואפשר כדי לתת מעבר לתנועה שמאחוריו.

39. (א) נמצא בכביש מבנה, עמוד, אי או שטח סגור לתנועת כלי רכב המחייבים סטייה מן הכיוון הישר, לא יעבור נוהג רכב או מוליך בעל-חיים אלא מימנם אלא אם יש תמרור במקום המורה לנהוג משמאלם.

(ב) נמצא מקום חסום כאמור בכביש חד-סטרי, יעברו נוהגי כלי הרכב הן מימנו והן משמאלו, זולת אם תמרור מורה על אופן הסטייה.

סימן ג': סטיה, פניה ונסיעה אחורנית

40. (א) לא יסטה נוהג רכב מנתיב נסיעתו אם עלול הדבר לגרום להפרעה או לסיכון.
 (ב) בכביש שאינו חד-סטרי המחולק לשלושה או לחמישה נתיבים לא ינהג אדם רכב בנתיב המרכזי אלא כשהוא עוקף רכב אחר, או כשהוא מתכוון לפנות שמאלה, או כשהנתיב יוחד על ידי תמרור רק לתנועה בכיוון שהוא נוסע בו.
 (ג) נוהג רכב בכביש כאמור בתקנת משנה (ב) לא יעבור לנתיב הנמצא משמאל לנתיב המרכזי.

סטיה מנתיב
נסיעה

41. נוהג רכב לא יפנה ימינה או שמאלה תוך כדי נסיעה או כשהוא מתחיל לנסוע ולא יסטה מקו נסיעתו, אלא במהירות סבירה ובמידה שהוא יכול לעשות זאת בבטחה בלי להפריע את התנועה ובלי לסכן אדם או רכוש.

אין פניה אלא
בבטחה

42. נוהג רכב המתכוון לפנות ימינה, לא יפנה אלא כשהוא נמצא עד כמה שאפשר סמוך לשפה הימנית של הכביש ואין בצדו הימני רכב אחר בתנועה, ויפנה ימינה פניה חדה, וזולת אם סומן אחרת על פני הכביש.

פניה ימינה

43. (א) נוהג רכב המתכוון לפנות שמאלה יתחיל את פנייתו —
 (1) מכביש חד-סטרי — כאשר רכבו נמצא בצד שמאל של הכביש;
 (2) מכביש דו-סטרי — כאשר רכבו נמצא ככל האפשר קרוב לאמצע הכביש ובלבד שלא יפריע את התנועה מכל כיוון אחר.

פניה שמאלה

- (ב) נוהג רכב הפונה שמאלה יכנס לכביש שלתוכו הוא פונה —
 (1) לכביש חד-סטרי — לצד השמאלי של הכביש;
 (2) לכביש דו-סטרי — בקשת רחבה לצד הימני של הכביש.
 (ג) הוראות תקנה זו לא יחולו אם סומן בכביש אחרת.

44. לא יפנה נוהג את רכבו כדי להסתובב ולנסוע בכיוון הנגדי אלא בנסיבות שאין בהן הפרעה לתנועה או סיכון לעוברי דרך, ולא יפנה כאמור כשהוא מתקרב לעקומה או לפסגה תלולה או במקום שרכבו אינו נראה לעיני נוהג רכב אחר המתקרב מכל צד שהוא.

פניית פרכה

45. נוהג רכב לא יסיעו אחורנית אלא אם יש צורך בכך, ובמידת הצורך, ולאחר שנקט באמצעים הדרושים בנסיבות הקיימות כדי למנוע —
 (1) סיכון או פגיעה;
 (2) הטרדה או הפרעה.

נסיעה אחורנית

סימן ד': פגישה ועקיפה

46. (א) שני כלי רכב הבאים מכיוונים נגדיים בכביש שאינו רחב במידה מספקת למעבר חפשי של שניהם, יפחיתו הנהגים ברכב את מהירות נסיעתם ויימינו את רכבם ככל האפשר לשפת הכביש ולפי הצורך אף מעבר לשפת הכביש, עד כדי בטחון מפני התנגשות.

פגישה בדרך
צרה ובדרך
תלולה

- (ב) נפגשו כלי הרכב כאמור בדרך תלולה והנסיבות מחייבות עזירתו של אחד מהם, חייב הרכב היורד להיעצר.

47. (א) נוהג רכב לא יעקוף בכביש רכב אחר, בין שהוא באותו נתיב נסיעה ובין אם לאו, אלא מצדו השמאלי, אולם מותר לעקוף רכב מצדו הימני כשנהג הרכב הנעקף מתכוון לפנות שמאלה ואותת על כך.

עקיפה

(ב) על-אף האמור בתקנת משנה (א), בדרך חד-סטרית שיש בה שני נתיבים או יותר באותו כיוון הנסיעה, לא יראו כעקיפה, כאשר נוהגי כלי רכב הנוסעים בנתיב אחד נעים במהירות העולה על המהירות בה נעים כלי הרכב שבנתיב האחר, ובלבד שהדבר לא יגרום הפרעה או סיכון לתנועה.

(ג) נוהג רכב לא יעקוף רכב, אלא אם הדרך פנויה במרחק מספיק כדי לאפשר לו את ביצוע העקיפה ואת המשכת הנסיעה בבטיחות ללא הפרעה וללא סיכון לנסיעתו של רכב אחר, וללא הפרעה אחרת לתנועה מכל כיוון שהוא.

(ד) נוהג רכב לא יעקוף, לא ינסה לעקוף ולא יסיט את רכבו שמאלה או ימינה כדי לעקוף רכב או בעל-חיים באחד מאלה:

(1) הראות לקויה או שדה הראיה חסום או מוגבל;

(2) הוא נמצא אחרי התמרור א-30 לפני מפגש מסילת ברזל, ועד אחרי מפגש מסילת הברזל;

(3) הוא מתקרב בדרך עירונית אל מעבר חציה להולכי רגל המסומן על פני הכביש או על ידי תמרור המציין מקום מעבר חציה להולכי רגל, ועד שעבר את מקום מעבר החציה;

(4) הוא עובר בתוך צומת, או אינו משלים את העקיפה לפני הגיעו לצומת.

(ה) הוראות פסקאות (3) ו-(4) בתקנת משנה (ד) לא יחולו על —

(1) עקיפה בכביש שיש בו שני נתיבים או יותר באותו כיוון נסיעה, כאשר ניתן האות "התקדם" על ידי רמזור או על ידי שוטר;

(2) עקיפת בעל-חיים, רכב בעל שני גלגלים או רכב הנגרר על ידי בהמה, ובלבד שהעקיפה ממלאה אחר ההוראות האחרות של תקנות אלה.

(ו) נוהג רכב לא יעקוף רכב, ולא יעבור על פני רכב, שעצר לפני צומת, לפני מעבר חציה או לפני מפגש מסילת ברזל לשם מילוי אחרי הוראות חלק זה.

(ז) נוהג רכב לא יעקוף רכב עוקף, אלא אם הכביש חד-סטרי ויש בו יותר משני נתיבים, ובלבד שהנוהג ברכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 4000 ק"ג לא יעקוף רכב עוקף בכל דרך.

48. (א) נוהג רכב שנעקף, יסיט את רכבו עד כמה שאפשר לשפת הכביש כדי לאפשר לרכב העוקף, לעקוף בבטחה ולא יגדיל את מהירות נסיעתו עד לאחר שהרכב העוקף עבר על פניו.

(ב) נוהג ברכב איטי או ברכב המוביל מטען חורג, ואשר אין אפשרות לעקפו עקב תנאי הדרך והתנועה בה, חייב להאיט את מהירות נסיעתו, ובמידת האפשר והצורך לרדת מעבר לשפת הכביש, כדי לתת לכלי רכב הנמצאים מאחוריו לעקפו בבטחה.

סימן ה': ריווח

49. לא ינהג אדם רכב בעקבות רכב, אחר אלא תוך שמירה על ריווח המאפשר לעצור בכל עת את הרכב ולמנוע תאונה, בהתחשב במהירות הנסיעה של שני כלי הרכב, במצב הדרך ובמצב הראות והתנועה בה.

50. (א) כשכלי רכב נוסעים זה אחר זה בדרך שאינה דרך עירונית ומהירות נסיעתם אותה שעה נמוכה מהמהירות המקסימלית המותרת באותה הדרך, ישמור הנוהג ברכב

ריווח בין
רכב לרכב

נסיעה בשורה

על ריווח מספיק בין רכבו ובין הרכב הנוסע לפניו, כדי להבטיח זרימה תקינה של התנועה וכדי לאפשר לרכב הבא מאחוריו, אשר מהירות נסיעתו עולה על שלו, להיכנס ללא סיכון לאותו ריווח.

(ב) רכב מחובר, רכב מורכב או רכב הגורר רכב אחר דינם לענין תקנה זו כרכב אחד.

(ג) הוראות תקנה זו לא יחולו על לוויית ותהלוכות.

סימן ו': מהירות

51. לא ינהג אדם רכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה, באופן שיקיים בידו את השליטה המוחלטת ברכב.

מהירות סבירה

52. בכפוף לאמור בתקנה 51 חייב נוהג רכב להאיט את מהירות הנסיעה, ובמידת הצורך אף לעצור את רכבו, בכל מקרה שבו צפויה סכנה לעוברי דרך או לרכוש, לרבות רכבו הוא, ובמיוחד במקרים אלה:

האזהרה

(1) בתוך שטחים בנויים מאוכלסים ובקטעי דרך שבתים בנויים לצדם ותנועת הולכי רגל מצויה בהם;

(2) בדרך שאיננה פנויה;

(3) כשהראות בדרך מוגבלת מכל סיבה שהיא;

(4) בהיכנסו לעקומות חדות ובנסעו בהן;

(5) בקרבת קבוצת ילדים או בקרבת התקהלות;

(6) בהתקרבו למעבר חציה;

(7) בהתקרבו לפסגה או למקום שבו שדה הראיה מוגבל;

(8) בירידה תלולה או ארוכה;

(9) בהתקרבו לגשר צר ובעברו עליו;

(10) בפגשו או בעקפו קבוצת אנשים ההולכת בסך;

(11) בפגשו או בעקפו בעלי-חיים;

(12) בהתקרבו אל אוטובוס העומד בתחנה ובעברו על ידו;

(13) בהתקרבו אל אוטובוס או רכב מסחרי המסיע ילדים וסומן כך, שנעצר

לשם העלאת ילדים או הורדתם, ובעברו על ידו.

53. לא יבלום נוהג רכב את רכבו פתאום, אלא לשם מניעת תאונה שאי-אפשר למנועה בדרך אחרת או אם הדבר הכרחי מטעמי בטיחות התנועה; האמור בתקנה זו לא יחול על בלימת רכב לשם ניסוי בלמיו, בתנאי שלא יערוך אדם ניסוי כזה. אלא לאחר שנקט בכל אמצעי הזהירות הדרושים והבטיח שאין הניסוי עלול לסכן או להפריע לרכב הנוסע בדרך.

בלימת פתע

54. (א) לא ינהג אדם ברכב במהירות העולה על הקבוע להלן לגבי סוג הרכב שהוא נוהג בו:

מהירות מקסימלית מותרת

מהירות מקסימלית מותרת בקמ"ש			סוג הרכב
בדרך מהירה	בדרך שאינה דרך עירונית	בדרך עירונית	

			1. רכב מנועי, למעט טרקטור, בעל 4 גלגלים או יותר שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 4000 ק"ג, ורכב פרטי בעל 3 גלגלים, שאינם גוררים
100	80	50	
80	80	50	2. אוטובוס שאינו גורר
70	70	40	3. (א) רכב מנועי, למעט טרקטור, שמשקלו הכולל המותר עולה על 4000 ק"ג ואינו גורר (ב) אופנוע, בין אם מחובר אליו רכב צידי ובין אם לאו (ג) רכב מורכב
70	60	40	4. (א) רכב כאמור בפסקאות 1, 2 או 3 הגורר גרור או רכב אחר (ב) תלת-אופנוע
הנסיעה לרכב מסוג זה אסורה	50	40	5. אופניים עם מנוע עזר
הנסיעה לרכב מסוג זה אסורה	40	40	6. טרקטור ומכונה ניידת

(ב) הנוהג ברכב מיושן ובדרך שאיננה עירונית או בדרך מהירה תהיה מהירות נסיעתו המקסימלית המותרת פחותה ב-10 קמ"ש מהמהירות המקסימלית המותרת לפי תקנת משנה (א) לגבי דרך שאיננה דרך עירונית, ותחול עליו חובת סימון הרכב כאמור בתקנת משנה (ד) (2).

(ג) רשות הרישוי רשאית לציין ברשיונו של רכב מהירות מקסימלית מותרת פחותה מן המפורט בתקנות משנה (א) או (ב), אם לדעתה דרוש לעשות כן מטעמי בטיחות התנועה.

(ד) ציינה רשות הרישוי ברשיונו של רכב מסויים מהירות מקסימלית מותרת פחותה מן המפורט בתקנת משנה (א) —

(1) לא ינהג אדם ברכב במהירות העולה על המהירות שצויינה ברשיון;

(2) לא ינהג אדם ברכב אלא אם המהירות המותרת לפי תקנת משנה (ב) או

(ד) (1) רשומה, על גבי חלקו הקדמי והאחורי של הרכב, על לוחית כפי שהורתה רשות הרישוי, שתהיה תמיד במצב נקי וניתנת לקריאה.

(ה) לא ינהג אדם רכב בקטע המסומן בתמרור במהירות העולה על הקבוע בתמרור.

(ו) הוראות תקנה זו אינן באות לגרוע מהוראות תקנות 16, 19, 51 ו-52 ומכל דין אחר בענין מהירות.

סימן ז': מפגש מסילת ברזל

האספה
לפני
מפגש

55. נוהג רכב המתקרב למפגש מסילת ברזל (להלן — מפגש) יאיט את מהירות רכבו עד כדי אפשרות לעצור על אתר לפני המסילה, וינקוט כל האמצעים להבטיח את מעברו על פני המפגש ללא עיכוב וללא תקלה.

עצירה לפני
מפגש

56. (א) בנסיבות האמורות להלן חייב נוהג רכב המתקרב למפגש לעצור את רכבו לפני קו העצירה, ובאין קו עצירה — לפני המחסום הקרוב, ובאין מחסום — במרחק שלא פחות משה מטרם לפני פס המסילה הקרוב, ולא ימשיך בנסיעה אלא לאחר שנפתח המחסום או פסק אות האזהרה, ובאין מחסום או אות אזהרה — לאחר שעבר רכב הנוסע במסילת ברזל (להלן — רכבת); ואלה הנסיבות:

(1) ניתן אות אזהרה על התקרבות רכבת, בין בדגל, בין באמצעות עדשה אדומה מהבהבת שמוצבת ליד תמרור המציין מקום מפגש ובין בכל דרך אחרת;

(2) המחסום שלפני המפגש חוסם את הדרך או חלק ממנה או מתחיל להתנועע לקראת חסימת הדרך או פתיחתה;

(3) רכבת מתקרבת נראית, נשמעת או משמיעה אות אזהרה.

(ב) הוצב לפני המפגש תמרור המורה על עצירה, יעצור נוהג רכב את רכבו לפני המסילה כאמור בתקנת משנה (א) גם אם לא התקיימו הנסיבות האמורות בה.

עצירת כלי רכב
מסויימים לפני
מפגש

57. (א) הנוהג רכב מן המפורטים להלן, והוא מתקרב למפגש, יעצור במרחק ששה מטרים לפחות מפס המסילה הקרוב אליו ביותר, או לפני קו עצירה אם קו כזה סומן במקום, יאזין ויסתכל לשני הכיוונים לאורך המסילה כדי להיווכח אם אין רכבת מתקרבת או אם אין אות אזהרה על התקרבות רכבת, ולא ימשיך בנסיעה אלא לאחר שנוכח לדעת שאין כל סכנה נשקפת עקב התקרבות רכבת למפגש:

(1) אוטובוס או רכב המסיע למעלה משמונה אנשים או מוביל חומר נפץ או חומר מתלקח;

(2) רכב מחובר, מורכב או שארכו הכולל — לרבות אורך המטען החורג — עולה על 15 מטר.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על מפגש הנמצא בדרך עירונית והמוגן במחסום ועל מפגש עם שלוחה המסומנת בשלט.

סימן ח': איתות

חובה לאותת
דרך האיתות

58. (א) נוהג רכב העושה אחד מאלה:

(1) מתכוון לנוע או להפנות את רכבו;

(2) מתכוון לסטות מנתיב נסיעתו;

(3) עוצר את רכבו;

יתן אות בזמן וממרחק מספיקים כדי להזהיר עוברי דרך אחרים ובצורה המבטיחה כי האות ייראה לעיניהם, וזולת אם סיבה סבירה מנעה אותו מלתת אות כאמור.

(ב) נתן נוהג רכב אות כאמור בתקנת משנה (א) יפסיק את מתן האות משהשלים אותה פעולה שלשמה ניתן האות.

מתן אות

59. (א) אות כאמור בתקנה 58 (א) יינתן כדלקמן:

(1) לענין פסקאות (1) ו-(2) — על ידי מחוץ כיוון;

(2) לענין פסקה (3) — על ידי אור הבלימה.

(ב) התקלקלו מכשירי האיתות האמורים בתקנת משנה א' או באין חובה להתקין מכשירים כאמור, יתן הנהג את האות בידו.

(ג) נוהג רכב רשאי להוסיף לאות הניתן במכשירים כאמור בתקנת משנה א' אות בידו, אם נראה לו כי נסיבות הענין מצדיקות זאת.

האותות 60. (א) האות להנעת רכב העומד מצד ימין של הכביש, וכן האות לשם פניה או סטיה שמאלה יינתן —

(1) במחוץ כיוון — על ידי הארת אור מהבהב מצדו השמאלי של הרכב;

(2) ביד — בהוצאת הזרוע השמאלית עד למרפק מחוץ לרכב בקו אפקי.

(ב) האות להנעת רכב העומד מצד שמאל של הכביש, וכן האות לשם פניה או סטיה ימינה יינתן —

(1) במחוץ כיוון — על ידי הארת אור מהבהב מצדו הימני של הרכב;

(2) ביד — בהנעת כף היד השמאלית והזרוע במעגל מחוץ לרכב בכיוון מהלך השעון.

(ג) האות לעצירה או להאטת המהירות יינתן —

(1) באור הבלימה; או

(2) ביד — בנענוע כף היד השמאלית והזרוע למעלה ולמטה, מחוץ לרכב, כשהזרוע בקו אפקי וכף היד מופנית כלפי מטה.

(ד) נוהג רכב בעל הגה ימני או שמקום מושבו אינו מאפשר לו ליתן את האותות ביד כדין, יתן אותם במכשיר חשמלי.

הנוהג בעקבות רכב אחר 61. נתן נוהג רכב הנע בכביש אות כאמור בתקנה 60, חייב כל נוהג רכב הבא בעקבותיו להאיט ולנהוג בזהירות ולעצור אם יש צורך בכך, כדי לאפשר לנוהג הרכב שלפניו לפנות, לסטות, להאיט או להיעצר — ללא הפרעה.

שימוש באות אזהרה 62. (א) לא ישמיע אדם ברכב מנועי אות אזהרה בפעמון אוזקקה או בסירנה או בכל כלי או אמצעי אחר ולא יפיץ אור מהבהב צבעוני, אלא אם תקנות אלו מורות אחרת או אם ניתן לו היתר לכך מאת רשות הרישוי.

(ב) לא ישמיע אדם ברכב מנועי אות בצופר אוויר או בצופר בעל צליל משתנה.

השימוש בצופר 63. (א) מתן אות בצופר לא יהיה ממושך או חוזר יותר מן הדרוש לפי הנסיבות.

(ב) בדרך עירונית לא ישמיע אדם אות אזהרה בצופר אלא למתן אות אזהרה למניעת סכנה קרובה שאין למנוע אותה באופן אחר.

רכב המתקרב או
נכנס לצומת או
דרך

64. (א) לא הוצב תמרור המורה על מתן זכות קדימה בצומת או על עצירה לפני הצומת בכיוון הנסיעה של נוהג הרכב, יחולו הוראות אלה:

(1) נתקרב לצומת כמה כלי רכב מצדדים שונים, יתן נוהג רכב את זכות הקדימה לכלי רכב הבאים מימין והנמצאים כבר קרוב לצומת;

(2) נוהג רכב המתקרב לצומת או הנמצא בצומת ועומד לפנות שמאלה יתן זכות קדימה לרכב הבא ממולו והנמצא בצומת או קרוב לצומת וזאת מבלי לגרוע מהאמור בפסקה (1);

(3) נוהג רכב היוצא מדרך עפר ועומד להיכנס לדרך סלולה או לחצותה יתן זכות קדימה לרכב המתקרב בדרך הסלולה.

(ב) נוהג רכב היוצא מחצרים, מדרך גישה לבית, מתחנת דלק, מתחנת שירות, ממקום חניה לכלי-רכב וכיוצא באלה או מכל מקום שאינו דרך, והוא עומד להיכנס לדרך או לחצותה —

(1) יאית ויתן זכות קדימה להולכי רגל לפני שיעלה על המדרכה או על שולי הדרך;

(2) יאית ויתן זכות קדימה לכלי רכב המתקרבים באותו כביש לפני שייכנס לכביש.

(ג) נוהג רכב המתקרב לצומת שלפניו מוצב תמרור המציין מתן זכות קדימה לתנועה בכביש החוצה, יאית ובמקרה הצורך אף יעצור את רכבו כדי לתת זכות קדימה.

(ד) נוהג רכב המתקרב לצומת שלפניו מוצב תמרור המציין חובה לעצור, יעצור במקום שיוכל לראות את התנועה בכביש החוצה, ואם סומן קו עצירה — ליד קו העצירה, ויתן את זכות הקדימה לרכב אחר שנכנס לצומת מכביש אחר או הבא אל הצומת ונמצא כבר קרוב לצומת.

65. לא ייכנס נוהג רכב לצומת אלא אם ביכלתו לעבור ולהמשיך בנסיעתו ללא הפרעה.

כניסה לצומת

66. לא יסיע אדם רכב שעמד או חנה בצד הכביש אלא לאחר שהבטיח כי אפשר להיכנס למסלול התנועה ללא סיכון או הפרעה לעוברי דרך; הוא ייכנס במהירות שאין בה כדי סיכון או הפרעה, לאחר שנתן אות כאמור בסימן ח'.

הסעת רכב

67. (א) נוהג רכב המתקרב למעבר חציה, והולכי רגל חוצים במעבר, יאפשר להם להשלים את החציה בבטחה ואם יש צורך בכך יעצור את רכבו לשם כך.

הולכי רגל
במעבר חציה

(ב) מעבר החציה המחולק על ידי שטח הפרדה, יראו כל חלק ממעבר החציה כמעבר נפרד.

68. כביש שנחסם או שנשאר בו מקום לתנועה בכיוון אחד בלבד, יציית עובר דרך לסימון הניתן על-ידי שוטר, אתת או תמרור; לא היה בו אחד מאלה יתן עובר דרך שנתיב תנועתו נחסם, זכות קדימה לבא כנגדו.

כביש חסום

חניה, עמידה
ועצירה

69. (א) הנוהג רכב בדרך שאיננה עירונית, לרבות דרך מהירה, המסומנת כדרך ראשית או אזורית על-ידי תמרור מודיעין לא יעצור את רכבו, לא יעמידנו, לא יחנה ולא ישאירנו עומד על הכביש או על שולי הדרך בין בהשגחה ובין שלא בהשגחה.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על —

- (1) העלאת נוסעים או הורדתם בשולי הדרך, למעט דרך מהירה;
- (2) פעולות חילוץ נפגעים או רכב שיצא מכלל פעולה;
- (3) ביצוע עבודות ציבוריות כאשר אין אפשרות אחרת לבצען ובמידה הדרושה לביצוע העבודות האמורות בשולי הדרך;
- (4) רכב צה"ל שנעצר לשם מילוי תפקיד צבאי.

(ג) קצין משטרה רשאי להתיר בכתב ובתנאים שייראו לו עצירת רכב בכביש לצורך ביצוע עבודות כאמור בפסקה (3) לתקנת משנה (ב) ובעל ההיתר חייב למלא אחרי תנאי ההיתר.

(ד) הוראות תקנות משנה (א) ו-(ב) לא יחולו על עצירתו או העמדתו של רכב שהיה הכרח לעצרו ולהשאירו עומד באופן זמני על פני הכביש עקב קלקולו, ובלבד שנוהג הרכב יעשה את כל הדרוש כדי להסיעו לשולי הדרך במידת האפשר ולהרחיקו מהדרך בכלל במהירות האפשרית.

(ה) לא יחנה אדם רכב, לא יעמידנו ולא ישאירנו עומד בדרך אם —

- (1) רחבו עולה על 2.50 מטר, למעט רכב צה"ל שנעצר לשם מילוי תפקיד צבאי;
- (2) הוא גרור או נתמך שנותק מגורר או תומך, אלא בעת ביצוע עבודות כאמור בתקנה 69(ב)(3).

סימון רכב
שהתקלקל

70. (א) רכב שהיה הכרח לעצרו ולהשאירו עומד על פני הדרך עקב קלקול, יציב נוהג הרכב משולש אזהרה כאמור בתקנה 367(א) שיהא נראה לעין נוהג רכב הבא מאחוריו ממרחק של 100 מטרים לפחות.

(ב) נוסף על האמור בתקנת משנה (א), אם היה הקלקול בזמן תאורה בדרך שאיננה דרך עירונית או היה הכרח להשאיר את הרכב בזמן תאורה כאמור, יציב הנוהג ברכב מסוג אוטובוס או ברכב שמשקלו הכולל המותר עולה על 4000 ק"ג מיתקן עם אור צהוב מהבהב כאמור בתקנה 366.

(ג) מבלי לגרוע מהוראות תקנות משנה (א) ו-(ב) רשאי נוהג רכב להשתמש במכשיר המותקן ברכב ואשר באמצעותו ניתן להפעיל את כל מחוויי הכיוון המותקנים ברכב בעת ובעונה אחת, אך ורק כאשר הרכב נעצר בדרך מחמת קלקול.

הפרעה לתנועה
או הפתרת תמרור

71. לא יעצור אדם רכב, לא יעמידנו, לא יחנה ולא ישאירנו עומד באופן —

- (1) שיש בו כדי להפריע או לעכב את התנועה;
- (2) שהוא מסתיר תמרור או חלק ממנו מעיני עוברי דרך.

72. לא יעצור אדם רכב, לא יעמידנו, לא יחנהו ולא ישאירנו עומד, כולו או חלק ממנו, באחד המקומות המנויים להלן, אלא לשם מניעת תאונה או לשם מילוי אחרי הוראה מהוראות תקנות אלה או אם סומן בתמרור אחרת; ואלה המקומות:

(1) בצד שמאל של הדרך אלא אם הכביש הוא חד-סטרי; לענין תקנת משנה זו לא יראו בכביש חד-סטרי כביש שהוא חלק מדרך המחולקת על ידי שטח הפרדה;

(2) על מדרכה, או על שביל אופניים מסומן בתמרור, ובלבד שמותר לעצור אופניים, להעמידם או להחנותם במדרכה או בשביל כאמור אם אין בכך הפרעה לתנועה;

(3) בתוך צומת או בתחום שנים עשר מטר ממנו, פרט לקטע שסימנה רשות תימרור, בתמרור או בסימון על אבני השפה, שמותר לחנות בו;

(4) במקום כניסה לשטח המיועד לכלי רכב, פרט להעלאת נוסעים והורדתם;

(5) בתחום חמישה מטרים מברזי כיבוי (הידרנט) כאשר התחום מסומן בסימון על המדרכה או על שולי הכביש או על שניהם, כפי שקבעה רשות התימרור המרכזית;

(6) בתוך מעבר חציה או בתחום שנים עשר מטר לפניו;

(7) בתחום שנים עשר מטר לפני קו עצירה;

(8) בתחום עשרים מטר מהפס הקרוב ביותר של מפגש מסילת ברזל; ובתחום עשרים מטר אחרי המפגש;

(9) בכביש, לרבות שולי הדרך, שבו קיים בכיוון הנסיעה נתיב אחד בלבד המסומן בקו הפרדה בלתי מרוסק;

(10) בצד רכב אחר העומד או חונה בצדו של הדרך;

(11) על גשר או בתוך מנהרה;

(12) בתחום תחנת אוטובוסים המוגדרת על ידי סימון על פני כביש, ובאין סימון כאמור — בתוך עשרים מטר לפני תמרור „תחנת אוטובוסים“ ועשרים מטר אחריה, בשני צדי הדרך; ובלבד שמותר לעצור או להעמיד או להחנות רכב בצד הדרך שממול לסימון על פני הכביש או ממול לתמרור, אם רוחב הכביש באותו מקום הוא שנים עשר מטר או יותר;

(13) בצד מעקה בטיחות להולכי רגל בשפת הכביש, אלא אם תמרור מורה אחרת;

(14) בתוך תחום תחנת מוניות המסומנת בתמרור שהוצב או סומן, פרט לעצירה לשם הורדת נוסעים;

(15) ליד תמרור המסמן תחנת הסעה לחיילים, אלא לשם העלאת חיילים והורדתם.

73. לא יחנה ולא יעמיד אדם בדרך רכב המוצע למכירה או רכב שרשיונו פקע.

רכב המוצע
למכירה או
שרשיונו פקע

74. (א) לא יחנה ולא יעמיד אדם רכב אלא לאחר שנקט באמצעי הזהירות הדרושים כדי להבטיח שהרכב לא יזוז ולא ינוע בהעדר נהג.

רכב שנשאר
בלי השנחה

(ב) לא יחנה ולא יעמיד אדם רכב בלי השגחה אלא לאחר שהופסקה פעולת המנוע ומנגנון ההדלקה, הוצא מפתח ההצתה והופעלו הבלמים המיועדים לבלימת קבע.

(ג) נוהג רכב לא יעמידנו, לא יחנה ולא ישאירנו עומד בדרך בעלת שיפוע אלא לאחר שבלם את גלגליו כראוי; היה רכב מנועי במורד — יטה הנוהג את הגלגלים הקדמיים לאבן השפה או לשפת הכביש הקרובה אליו וישלב אותו בהילוך אחורי, ואם היה בעליה — יטה את הגלגלים הקדמיים לעבר הכביש כשיש בו אבני שפה, או לשפת הכביש אם אין בו אבני שפה, וישלב אותו בהילוך קדמי; ברכב בעל הילוכים אוטומטיים, ישלב הנוהג את הילוך החניה.

(ד) רכב שחובה לשאת בו נעלי בטחון שהועמד או הוחנה בדרך משופעת, יציב נהגו גם את נעלי הבטחון מתחת לגלגלים האחוריים.

חניה, עצירה
ועמידה סמוך
לשפת הכביש

75. העוצר, המעמיד או המחנה רכב בכביש אשר בו מותר לעצור, להעמיד או להחנות יעמידנו בקו מקביל לשפת הכביש, בין אם יש בו אבני שפה ובין אם לאו, כשהגלגלים הקרובים לאבני השפה או לשפת הכביש הם במרחק של לא יותר מארבעים ס"מ מהם, זולת אם התירה רשות התימרון המקומית באותו כביש חניה זוויתית וסימנה אותו לצורך זה.

חניה מותרת
לפי תמרור

76. (א) על אף האמור בסימן זה, מותר לעצור, להעמיד או להחנות רכב בכל מקום שיש בו תמרור המתיר עצירה, עמידה או חניה.

(ב) לא יחנה אדם מיכלית מיועדת להובלת חומר מתלקח, או רכב העמוס גלילים המיועדים להכיל חומר מתלקח או רכב אחר העמוס בחומר מתלקח ולא ישאירו עומד בדרך במרחק פחות מ־50 מטר ממבנה קבע כלשהו, אלא בעת הספקה לצרכן בלבד, או במקום שיועד לחניית רכב כאמור ואושר על ידי רשות התימרון המקומית.

אחריות בעל
רכב לחניה

77. נמצא רכב עומד במקום שבו אסורה העמדתו או חנייתו על פי חיקוק, רואים את בעליו או מי שהרכב בשליטתו כאילו העמידו כאמור, זולת אם הוכיח שהוא לא העמיד את הרכב באותו מקום וברשות מי היה הרכב אותה שעה או שהרכב נלקח ללא הסכמתו.

הרחקת רכב

78. (א) מצא שוטר רכב עומד או חונה בדרך במקום שהעמדתו או חנייתו אסורה, רשאי הוא להורות לנוהג הרכב, או לאדם אחר האחראי לו, להרחיקו מאותו מקום.

(ב) לא קיים נוהג הרכב או האחראי את ההוראה, או לא נמצאו באותו מקום, רשאי השוטר להרחיק את הרכב בין בעצמו ובין על ידי אחרים, ואם היה צורך בכך — יעבירו וימסרו להסנה במסך קרוב או במקום מבטחים מתאים אחר; הוראה זו אינה גורעת מאחריותו של נוהג הרכב או של האחראי לרכב לפי תקנת משנה (א) או לפי כל תקנה אחרת.

(ג) שוטר רשאי להורות לנוהג רכב או לאחראי לו להעמידו, להחנותו או להרחיקו ממקום עמידתו או חנייתו בדרך, אם הוא משוכנע שהדבר דרוש להסדר השימוש בדרך או למניעת מפגע, או אם הרכב חונה באותו מקום במשך תקופה רצופה העולה על שבועה ימים. (ד) לא קיים הנוהג או האחראי את ההוראה תוך זמן סביר או שלא נמצא במקום, רשאי השוטר להעמיד את הרכב, להחנותו או להרחיקו בין בעצמו ובין על ידי אחרים, ובלבד שינקוט באמצעי הזהירות הסבירים הדרושים כדי להבטיח את בטיחות הרכב; הוראה זו אינה גורעת מאחריותו של נוהג הרכב או האחראי לו לפי תקנת משנה (א) או לפי כל תקנה אחרת.

(ה) הוצאות הפעולות האמורות בסעיף 70א(ג) לפקודה ישולמו לאוצר המדינה בשיעור המפורט בתוספת החמישית, לפי הפניה שנתן שוטר.

סימן י"א: הסעת נוסעים והובלת מטען

79. (א) לא יסע אדם ברכב — פרט לאופנוע, תלת אופנוע, אופניים או תלת-אופן — והנוהג בו לא יניח לאדם לנסוע בו, אלא כשגופו כולו בפנים הרכב ובמצב המבטיח את שלומו.

בטיחות בנסיעה

(ב) הנוהג רכב לא יסיע אותו ולא ימשיך בהסעתו, אלא אם דלתותיו סגורות וננקטו כל שאר אמצעי הזהירות להבטחת שלומו של נוסע. ושל כל אדם הנמצא בסמוך לרכב.

80. (א) לא יפתח אדם את דלתו של רכב אלא לאחר שנקט כל אמצעי הזהירות הדרושים להבטחת שלומם של עוברי דרך.

פתיחת דלת
ופניירתה

(ב) לא יפתח אדם את דלתו של רכב ולא יניח הנוהג בו לפתוח את דלתו, כל עוד הרכב נע.

81. לא יעלה לרכב אדם, למעט הנוהג, ולא ירד ממנו ולא יניח הנהג או הממונה על הרכב לעלות אליו או לרדת ממנו, אלא —

עליה לרכב
ולירידה ממנו

(1) כשהרכב עומד;

(2) מצדו הימני של הרכב כשהוא עומד בצד ימין של הדרך;

(3) מצדו השמאלי של הרכב כשהוא עומד כדין מצד שמאל של הדרך;
אולם מי שיושב לצד הנהג רשאי לצאת מצדו הימני של הרכב, לאחר שנקט באמצעי הזהירות הדרושים;

(4) במקום המיועד לעליה ולירידה, אם יש ברכב מקום כזה.

82. (א) נוהג רכב מנועי המסיע לצדו אדם אחר, לא יסיענו אלא לצדו הימני אם ההגה הוא שמאלי, או לצדו השמאלי אם ההגה הוא ימני, ולא יסיע לצדו יותר מאדם אחד, אלא בהיתר מטעם רשות הרישוי ובהתאם לתנאי ההיתר.

הסעה לצד
הנהג

(ב) רשות הרישוי רשאית לתת היתר להסעת שני נוסעים על גבי טרקטור, מלבד הנהג, ובלבד שיותקנו מקומות ישיבה בצורה המבטיחה את שלום הנוסעים, בהתאם לתנאי ההיתר.

83. (א) לא ינהג אדם באוטובוס המסיע קבוצת ילדים אלא אם הותקן בו, מלפניו ומאחוריו, שלט הנראה מבחוץ באופן ברור ועליו המלה "ילדים" באותיות שגדלן עשרה ס"מ לפחות.

אוטובוס או
רכב מסחרי
המסיע ילדים

(ב) לא ינהג אדם באוטובוס כשהאוטובוס נושא עליו שלט כאמור בתקנת משנה (א) אלא אם היה מסיע אותה שעה קבוצת ילדים.

(ג) על המסיע ילדים ברכב מסחרי בהתאם להיתר לפי תקנה 84 יחולו הוראות תקנות משנה (א) ו-(ב).

84. (א) לא יסיע אדם אנשים מחוץ לתא הנהג ברכב מנועי אשר אין לו ארגז.

הסעת נוסעים

(ב) לא יסיע אדם יותר מארבעה נוסעים מלבד היושבים לצדו של הנהג ברכב מסחרי שאיננו מסוג הרכב האמור בתקנה (א) והכל בתנאי שהנוסעים יושבים בצורה המבטיחה את שלומם.

(ג) רשות הרישוי רשאית לתת היתר הסעה בכל מקרה אחר.

(ד) רשות הרישוי רשאית לפי שיקול דעתה לתת היתר להסיע ברכב מסוים, בסוג כלי רכב או סוגים של כלי רכב, לסרב לתתו, לסרב לחדשו או לסרב לחדשו, ורשאית היא להתנות

בו תנאים. להוסיף עליהם או לשנותם דרך כלל או למקרה מיוחד, להגביל את תקופת תקפו, להתלות ולבטל ורשאית היא בין היתר להגביל את מספר הנוסעים וכן לקבוע את תנאי ההסעה של הנוסעים ברכב לרבות זמן ההסעה ושעות ההסעה; ובלבד שלא יינתן היתר הסעה כאמור על ידי רשות הרישוי אלא לתקופה שבה קיים ביטוח לגבי מספר הנוסעים שבהיתר ההסעה.

(ה) לא יסיע אדם אנשים ברכב מסחרי שניתן לו היתר כאמור בתקנה זו להסיע יותר משמונה נוסעים מלבד היושבים לצדו של הנהג אלא אם הרכב נושא עליו שלט כאמור בתקנה 83 ועליו המלה "נוסעים" ולא ינהג ברכב כאמור הנושא עליו שלט לפי תקנת משנה זו אלא אם היה מסיע אותה שעה נוסעים.

(ו) לא יסיע אדם נוסעים בשכר ברכב מסחרי, לא ירשה להסיע כאמור, ולא ישכיר אדם ולא ישכור רכב מסחרי לשם הסעת נוסעים בשכר, אלא על פי היתר מאת רשות הרישוי.

(ז) ניתן היתר להסעת נוסעים לרכב מסחרי והרכב הועבר לאחר בכל דרך מדרכי ההעברה, יהיה ההיתר בטל מיום ההעברה.

(ח) לא יסיע אדם נוסעים בשכר ברכב פרטי, לא ירשה להסיע כאמור, ולא ישכיר אדם ולא ישכור רכב פרטי לשם הסעת נוסעים בשכר.

85. (א) לא יוביל אדם מטען ברכב או עליו ולא יניח לאחר להובילו כאמור, אלא אם מבנה הרכב על כל חלקיו ואבריו מתאים להובלת המטען בביטחות וכאשר —

(1) המטען אינו חורג —

- (א) מחוץ לדפנות הצדדיים ואינו גורם להרחבתם, ובאין דפנות לרכב — מחוץ לצדי הקרקעית המיועדת למטען, ובאין קרקעית — מחוץ לרוחב הכולל של הרכב;
- (ב) יותר ממטר אחד מחוץ לחלק הקדמי ביותר או לחלק האחורי של הרכב;

(2) המטען מסודר באופן —

- (א) שגבהו מפני הדרך ועד הנקודה הגבוהה ביותר של המטען אינו עולה על —

1. 2.50 מטר — ברכב שמשקלו הכולל המותר עד 1500 ק"ג;
2. 3.00 מטר — ברכב שמשקלו הכולל המותר מ-1501 ק"ג עד 3500 ק"ג;
3. 3.50 מטר — ברכב שמשקלו הכולל המותר מ-3501 ק"ג עד 8000 ק"ג;
4. 4.00 מטר — ברכב שמשקלו הכולל המותר מעל 8000 ק"ג;

(ב) שהמטען או מכסהו לא יחסום ולא יגביל את שדה ראייתו של הנהג ברכב מלפניו ולצדדיו, ולא יחסום את הכניסה לתא הנהג והיציאה ממנו;

(ג) שהמטען או מכסהו לא יסתיר מעיני עוברי דרך אחרים את הפנסים, לוחיות הויהוי, מחווי הכיוון או המחזירורים של כלי הרכב; וכל סימון אחר למטרת בטיחות;

(3) חלוקת המשקל של המטען על הרכב וסידורו מאפשרים הובלת המטען בבטיחות וביציבות;

(4) המטען, מכסהו ומכסה הרכב, מחזקים היטב באופן שלא יישמטו ולא יתרופפו עקב הנסיעה או מחמת הרוח;

(5) המשקל הכולל של הרכב, הנוסעים והמטען שהוא מסייע לא יעלה על המשקל הכולל המותר של הרכב;

(6) משקלו של כל מטען לא יעלה על המטען המורשה לפי דין או לפי רשיון הרכב;

(7) גובה המטען בתפוזרת אינו עולה על גובה דפנות הארגז.

(ב) כלי רכב המחוברים זה לזה והמובילים מטען שמחמת ארכו אין אפשרות להובילו בכלי רכב אחד ומפאת צורתו אינו ניתן לחלוקה, רואים אותם לענין תקנה זו כרכב אחד.

(ג) קצין משטרה רשאי, למקרה מסויים, להתיר בכתב, ובתנאים שייראו לו, הובלת מטען שלא כאמור בתקנת משנה (א), ובעל ההיתר חייב למלא אחרי תנאי ההיתר, ובלבד שלא יינתן היתר כאמור לגבי האיסור שבתקנת משנה (א)(5).

86. לא ינהג אדם ברכב אשר ממנו עולה אבק או גרגרים או אשר נשפך ממנו חומר.

חומר הנשפך

87. לא יוביל אדם מיכלי גז בישול מעובה, מימן או כל חומר מתלקח אחר אלא אם נקט בכל האמצעים הדרושים להובלת החמרים האמורים בבטחה.

הובלת חמרים מתלקחים

88. (א) היה מטען חורג מחוץ לחלק הקדמי ביותר של הרכב, יסמן המוביל את המטען בקצה החורג כאמור, בין בזמן תאורה ובין שלא בזמן תאורה, במשולש שווה צלעות שאורך כל צלע 60 ס"מ וצבוע או מצופה בחומר לבן מחזיר אור.

סימון קצה של כפסון חורג

(ב) היה מטען חורג מחוץ לחלק האחורי ביותר של הרכב, יסמן המוביל את המטען בקצה החורג כאמור, בין בזמן תאורה ובין שלא בזמן תאורה, במשולש שווה צלעות שאורך כל צלע 60 ס"מ כדלהלן:

(1) למשולש תהיה מסגרת צבועה או מצופה מצדו הפנימי בצבע לבן רגיל ומצדו החיצוני בצבע אדום מחזיר אור, ברוחב של 7.5 ס"מ;

(2) שטח המשולש, למעט המסגרת בשני הצדדים כאמור בפסקה (1), יהיה צבוע או מצופה בחומר אדום מחזיר אור.

(ג) המשולשים יוחזקו תמיד במצב נקי.

89. מצא שוטר רכב מוביל מטען שלא בהתאם להוראות סימן זה, רשאי הוא להורות את הנוהג בו להפסיק את הנסיעה עד שיפורק אותו חלק מהמטען המובל שלא בהתאם להוראות האמורות, או עד שהמטען יסודר בהתאם להן; הוראה זו אינה גורעת מאחריותו של נוהג הרכב לפי כל חיקוק.

סמכויות שוטרים

סימן י"ב: גרירה

90. (א) רכב מנועי הנגרר על-ידי רכב אחר, מחמת שיצא מכלל פעולה או מסיבה אחרת, יחובר אל הרכב הגורר במוט חיבור מתאים וחזק במידה מספקת באופן שהמרחק בין שני כלי הרכב לא יעלה על 2.5 מטר; אמצעי החיבור יסומנו בסימן צבעוני בולט לעין, ויוארו בזמן התאורה.

(ב) על רכב הנגרר תסומן המלה "נגרר" מאחור במקום, בממדים ובצורה נראית לעין, וכן יסומן מספר הזיהוי של הגורר מעל לוחית-הזיהוי של הרכב הנגרר; בזמן התאורה יותקן בקצה השמאלי של הנגרר אור אדום, ואור אשר יאיר את לוחית הזיהוי.

(ג) המלה "גורר" תסומן בחזית הרכב הגורר כאמור בתקנת משנה (ב).

(ד) לא יגרור אדם רכב כאמור בתקנת משנה (א) אלא אם גלגלי הסרן הקדמי שלו מורמים פרט אם הרכב הנגרר נהוג על ידי אדם בעל רשיון נהיגה לגבי סוג הרכב הנגרר.

(ה) הוראות תקנת משנה (ד) לא יחולו כאשר הרכב נגרר באמצעות מיתקן אשר מפעיל את היגוי הרכב הנגרר ואושר על ידי רשות הרישוי.

(ו) לא יגרור אדם רכב מנועי על ידי רכב אחר אלא אם הדבר ניתן לעשות בבטחה.

(ז) ברכב נגרר לא ימצאו אנשים פרט לנוהג כאמור בתקנת משנה (ד).

91. (א) לא יגרור אדם מכונה נגררת הפטורה מרישום ורישוי אלא בטרקטור או ברכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 2200 ק"ג או לפי היתר מאת רשות הרישוי.

(ב) לא יגרור אדם גרור או נתמך אלא לפי תנאי הגרירה שנקבעו ברשיון הרכב של הגרור או הנתמך על-ידי רשות הרישוי.

(ג) לא יגרור אדם רכב מנועי ברכב פרטי או ברכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר פחות מ-2200 ק"ג או במונית אלא לפי היתר מרשות הרישוי.

(ד) לא יגרור אדם רכב ברכב בעל שלושה גלגלים או פחות.

(ה) לא יגרור אדם רכב לרבות גרור במכונה ניידת אלא אם ניתן לו היתר לכך מאת רשות הרישוי.

(ו) לא יגרור אדם יותר מרכב אחד אלא לפי היתר רשות הרישוי.

(ז) לא יגרור אדם באופןע אלא אם הותר הדבר ברשיון האופןע.

92. (א) על גרירת גרור או נתמך יחולו הוראות תקנות 300 ו-371 עד 379.

(ב) לא ינהג אדם בגורר או בתומך אם אין מגע מספיק בין גלגל מגלגלי הגרור או הנתמך לבין פני הדרך בגלל צורת חיבורם או הטענתם.

(ג) לא יגרור אדם יותר מגרור אחד, אלא לפי היתר מאת רשות הרישוי.

סימן י"ג: רכב בטחון

93. (א) היה רכב הבטחון מתקרב, ינהגו עוברי הדרך שבה הוא עובר או עומד לעבור לפי הוראות אלה:

(1) נוהגי רכב ומוליכי בעלי-חיים — יתנו זכות קדימה לרכב הבטחון ויטו

מיד את כלי רכבם או את בעל החיים למקום קרוב ככל האפשר לשפת הכביש הימנית ורחוק מצומת ויעצרו שם עד שרכב הבטחון יעבור;

(2) הולכי רגל הנמצאים בכביש — יפנו אותו מיד עד שיעבור רכב הבטחון.

חובת עוברי
דרך לגבי רכב
בטחון

(ב) לא ינהג אדם רכב בעקבות רכב בטחון אלא בריווח של לפחות מאה מטר ממנו ; אין הוראה זו חלה על נוהג רכב בטחון אחר או רכב הקשור באותה שעה בתפקידי רכב הבטחון.

הוראות מיוחדות
לנוהג רכב
בטחון

94. נוהג רכב בטחון רשאי בשעת מילוי תפקידו —

- (1) לחנות או לעמוד, שלא בהתאם להוראות שניתנו על פי דין ;
- (2) לעבור על פני תמרור או רמזור המורים על עצירה בלי להיעצר, ובלבד שהאיט את מהלכו במידה שהבטיחות מחייבת זאת ;
- (3) לעבור על המהירות המותרת ;
- (4) לעבור על ההוראות המגבילות את כיווני הנסיעה ואת הפניות לכיוונים מסוימים ;

אולם לא יעשה כן אלא במידה הדרושה למילוי התפקיד המוטל עליו, ותוך כדי נקיטת אמצעי זהירות על מנת למנוע סיכון או פגיעה בעוברי דרך או ברכוש.

95. נוהג אמבולנס של מגן דוד אדום, רכב משטרה, רכב צה"ל, רכב כיבוי אש או רכב אחר שאושר על ידי רשות הרישוי כרכב בטחון או כל הנוסע בו לא יפיץ אור מהבהב אדום או כחול ולא ישמיע אות בפעמון אוזקה או בסירנה, אלא אם הדבר דרוש למילוי התפקיד המוטל עליו, ובשעת מילוי תפקידו.

הפצת אור
והשמעת אות

סימן י"ד : אורות

96. לא ישתמש אדם ברכב אלא אם מערכת האורות שבו מותקנת ופועלת כהלכה.

חובת החזקת
מערכת האורות
כמצב תקין

97. (א) לא ינהג אדם רכב מנועי בזמן תאורה אלא כשפנסי החזית ופנס אחורי מאירים ולוחית הזיהוי האחורית מוארת.

הארת רכב
מנועי בזמן
תאורה

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מותר לנהוג רכב מנועי בדרך שבה מהירות הנסיעה הוגבלה ל-50 קמ"ש או למהירות קטנה מזו והדרך מוארת בצורה סבירה, כשבמקום פנסי החזית מאירים פנסי הרוחב או פנסי החניה, ובלבד שהנוהג ברכב יכול לראות את הדרך שלפניו במרחק של 30 מטר לפחות.

(ג) לא ינהג אדם רכב אשר רחבו הכולל הוא 210 ס"מ או יותר אלא אם מאירים בו, נוסף על האמור בתקנת משנה (א), גם פנסי רוחב.

98. בדרך עירונית לא ידליק הנוהג את אור הדרך שבפנסי החזית, אלא אם אין הדרך מוארת כראוי.

הארה בדרך
עירונית

99. (א) הנוהג ברכב מנועי שפנסיו מאירים באור דרך, יעמעם אורותיו בכל אחד מאלה :

עמעום

(1) הוא נוסע לקראת רכב אחר באותה דרך עד שיעבור אותו רכב אחר, או כשהוא נוסע לקראת רכב אחר הנמצא בדרך סמוכה ועלול לסנוור נוהג רכב אחר ;

(2) הוא עוצר ;

(3) הוא נוסע במרחק של פחות מחמישים מטר מאחורי רכב מנועי אחר, אולם מותר לאותת קצרות על ידי הבהוב אור הדרך כדי להזהיר את נוהג הרכב שלפניו כי בכוונתו לעקפו או לעבור על פניו, ובלבד שלא יאותת כאמור, אם הוא עלול לסנוור רכב אחר הבא לקראתו.

הארת רכב
עומד

100. (א) לא יעמיד אדם בזמן התאורה רכב בחלק הדרך המיועד לתנועת כלי רכב ולא ישאיר שם רכב עומד, ומי שהשליטה על הרכב בידו לא יניח שהרכב יעמוד או יישאר כאמור אלא אם —

(1) ברכב מגועי שרחבו עולה על מטר אחד ובאופנוע עם רכב צדי — מאירים פנסי החניה ופנס אחורי או מאירים בו פנסי הרוחב או פנס צידי המותקן על דופן הרכב שלצד הכביש, המראה אור לבן מלפנים ואור אדום מאחור ;

(2) ברכב שרחבו הכולל הוא 210 ס"מ או יותר — מאירים בו פנסי הרוחב וכן הפנס האחורי ;

(3) ברכב אחר — פנס המפיץ אור לבן או צהוב דולק בו מלפנים ומחזירור אדום קבוע בו מאחור.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על רכב —

(1) העומד בדרך שמצב התאורה בה מאפשר הבחנה ברכב ממרחק סביר על-ידי עוברי דרך ;

(2) שמערכת אורותיו אינה במצב תקין, ובלבד שיתקיימו לגביה הוראות תקנה 70 (א).

אורות גרור
תומך ורכב ארוך

101. לא ינהג אדם בזמן התאורה גרור או תומך שמחוברים אליהם גרור או נתמך, ולא ינהג כאמור רכב מגועי שארכו הכולל עולה על 15 מטר, אלא אם נתקיימו בהם הוראות תקנות אלה ומואר בהם הפנס המשולש הצהוב כאמור בתקנה 346.

אורות גרור
ונתמך

102. הוראות סימן זה יחולו גם על גרור ונתמך שאינם מחוברים לגרור או לתומך ; נתמך המחובר לתומך יראהו כחלק בלתי נפרד מהתומך.

אורות רכב צדי

103. לא ינהג אדם בזמן תאורה אופנוע עם רכב צדי אלא אם מאיר בו בנוסף לפנס החניה גם פנס הרכב הצדי.

רכב המיועד
להובלת מטענים
ארוכים

104. לא ינהג אדם בזמן תאורה רכב מגועי שמחובר אליו גרור או נתמך המיועדים להובלת מטענים ארוכים והבנויים ללא רצפה ודפנות, ושרחבו הכולל עולה על 120 ס"מ, אלא אם מאירים עליו פנסים המותקנים על שרשרות או על כבלים כאמור בתקנה 369.

אורות מכונות
ניידות ומכונות
נגררות

105. בכפוף לאמור בתקנה 97 לא יסיע אדם בזמן התאורה מכונה ניידת ולא יגרור מכונה נגררת, אלא אם קבועים בהן מאחוריהן מצד שמאל מחזירור בצבע אדום או פנס המפיץ אור אדום הנראה לעין במזג אוויר נאה ממרחק של 150 מטר, וכן טבלה כאמור בתקנה 1383 (ב).

אורות רכב
מסוג אחר

106. לא יסיע אדם בזמן התאורה רכב מסוג שלא פורש בסימן זה, אלא אם מאיר בו פנס המפיץ אור לבן או צהוב, הקבוע בצדו השמאלי במקום הנראה לעין מלפנים ומאחור, וכן קבוע מאחוריו בצדו השמאלי מחזירור בצבע אדום.

זרקור ופנס
ערפל

107. (א) לא ישתמש אדם בזרקור בדרך אלא לשם תיקון הרכב או חיפוש מקום.
(ב) תקנת משנה (א) לא תחול על המשתמש בזרקור ברכב בטחון או ברכב צה"ל בתפקיד צבאי.

(ג) לא ישתמש אדם בזרקור אלא כשהרכב אינו נע ואורו אינו מופנה לאורך הדרך או אל מול פני רכב אחר.

(ד) הותקנו ברכב פנסי ערפל כאמור בתקנה 347 מותר להפעילם רק במקרה של ערפל או כשיוֹרד גשם שוטף או שלג.

פרק שלישי: הולכי רגל, אופנוע, אופניים ובעלי-חיים

סימן א': הולכי רגל

108. (א) לא ילך אדם בכביש ולא יסיע בו עגלת ילדים או עגלת חולים או כיסא חולים, אלא אם אין בצד הכביש מדרכה או שוליים תקינים או שביל שהוקצה להולכי רגל.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על אדם החוצה כביש.

109. (א) ההולך בכביש, ילך סמוך לשפתו, מצדו השמאלי כשפניו אל התנועה הבאה לקראתו.

(ב) כאשר קבוצת אנשים צועדת בזמן תאורה בכביש בלתי מואר חייבים הצועד ראשון והצועד האחרון בקבוצה לצד התנועה לשאת אור ניד או מחזיר אור הנראה לנהגי כלי רכב ממרחק סביר; האחריות לקיום הוראה זו מוטלת הן על מי שארגן את צעידת הקבוצה והן על האחראי עליה בצעידתה.

110. (א) לא יחצה אדם כביש אלא לאחר שבדק את מצב התנועה בו ונוכח שאפשר לחצותו בבטיחות.

(ב) אם יש בקרבת המקום מעבר חציה, מנהרה או גשר המיועדים למעבר הולכי רגל, לא יחצה הולך רגל את הכביש אלא בהם.

(ג) אם אין בקרבת המקום מעבר חציה, מנהרה או גשר כאמור אך יש בקרבת מקום צומת, יחצה הולך רגל את הכביש בקרבת צומת.

(ד) בכל מקרה יחצה הולך רגל כביש במהירות סבירה ובקו ישר והקצר ביותר בין קצות הכביש ולא יתעכב בכביש שלא לצורך.

111. לא ירד הולך רגל ממדרכה או ממקום מבטחים אחר שבדרך באופן פתאומי או מבלי שנקט בזהירות מספקת, בשעה שרכב מתקרב אליו ממרחק שאין סיפק בידי נוהג הרכב לעצור את הרכב כדי למנוע תאונה.

112. לא יעמוד אדם בכביש בין כדי לעצור רכב לשם נסיעה ובין לכל מטרה אחרת, אלא בתוקף תפקיד רשמי.

113. (א) הולך רגל לא יחצה כביש במקום שבו מותקן מעקה בטיחות בצד הכביש או גדר בשטח ההפרדה שבדרך או כאשר בשטח ההפרדה גדלה צמיחה, וזאת אף אם אין המעקה, הגדר או הצמיחה מונעים את המעבר.

(ב) לא יימצא הולך רגל מעבר למעקה בטיחות לצד הכביש.

114. לא יגרום אדם הפרעה לתנועת עוברי דרך במדרכה.

115. הוראות תקנות 109, 110 ו-114 לא יחולו על אדם המשתתף בהלוויה בתהלוכה כדין. תהלוכה

116. לא ילך עיוור בכביש אלא אם הוא מלווה על ידי אדם מבוגר שאינו עיוור או כלב מאולף, או אם הוא מחזיק מקל לבן או נושא באופן בולט סימן שנקבע לכך על ידי המפקח על התעבורה. עיוורים

הציה במפגש
מסילת ברזל

117. (א) לא יחצה אדם מסילת ברזל במפגש אלא לאחר שבדק שאין רכבת מתקרבת ונוכח שאפשר לחצות את המסילה בבטיחות.

(ב) בנסיבות האמורות בתקנה 56 (א) לא יחצה אדם מסילת ברזל ולא יתקדם מעבר למחסום או לגדר שליד המסילה ובאין גדר או מחסום — לא יותר מאשר ששה מטרים לפני פס המסילה הקרוב.

(ג) לא יעבור אדם דרך מחסום של מפגש, מסביב לו, מעליו או מתחתיו בשעה שהוא סגור או תוך כדי סגירתו.

סימן ב': אופנוע ואופניים עם מנוע עזר

תחולה

118. בסימן זה, "אופנוע" לרבות אופניים עם מנוע עזר.

נסיעה באופנוע

119. (א) לא ינהג אדם אופנוע או תלת-אופנוע בדרך אלא כשהוא יושב על מושב הקבוע באופנוע והמיועד לנוהג בו.

(ב) לא ירכב אדם על אופנוע או תלת-אופנוע בדרך אלא כשרגליו נמצאות משני צדי האופנוע, או במקום המיועד לכך.

(ג) לא ינהג אדם אופנוע ללא רכב צידי ולא ירשה לאחר לרכב על אופנוע כאמור בדרך שאיננה עירונית אלא אם הוא חובש קסדת מגן הקשורה ברצועה באופן שימנע נפילתה בשעת הנסיעה; קסדת מגן כאמור תהיה מסוג שאושר לפי תקן ישראלי של מכון התקנים הישראלי.

הרכבת אנשים
על אופנוע

120. (א) נוהג אופנוע או תלת-אופנוע בדרך לא ירכיב עליו אדם אחר אלא על גבי המושב המיועד לכך והקבוע מאחורי הנוהג כשרגליו של האדם האחר נמצאות משני צדי האופנוע, או כשהוא יושב במושב הקבוע שברכב הצד.

(ב) נוהג אופנוע או תלת-אופנוע בדרך לא ירכיב עליו אדם אחר, אלא אם האופנוע עשוי לרכיבתם של אנשים במספר הרוכבים עליו, ולא ירכב אדם על אופנוע נוהג בידי אחר אלא אם הוא עשוי כאמור.

הובלת חפצים

121. (א) לא יוביל רוכב על אופנוע חבילה, צרור או חפץ המונעים ממנו, או העלולים למנוע ממנו, שליטה מלאה על רכבו או שהם —

(1) עולים בארכם על 70 ס"מ;

(2) חורגים מחוץ לחלק הקדמי ביותר או לחלק האחורי ביותר של האופנוע.

נסיעה בצד
רכב אחר

122. הרוכב על אופנוע או תלת-אופנוע לא יסע בצדו של רכב אחר, לרבות אופניים או אופנוע, אלא כדי לעקפו או לעבור על פניו מדין.

סימן ג': אופניים ותלת-אופן

123. (א) לא ירכב אדם על אופניים אלא אם הם במצב תקין וראויים לשימוש.
 (ב) לא ירכב אדם על אופניים אלא על גבי המושב הקבוע המחובר אליהם.
124. (א) הרוכב על אופניים לא ירכיב עליהם אדם, אלא אם הם עשויים לרכיבתם של אנשים במספר הרוכבים עליהם, ולא ירכב אדם על אופניים נהוגים בידי אחר אלא אם הם עשויים כאמור.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) מותר להרכיב ילד שטרם מלאו לו 8 שנים על אופניים המצוידים במושב נפרד המבטיח את שלום הילד המורכב עליהם.
- (ג) מי שטרם מלאו לו 14 שנה לא ירכיב אדם אחר על אופניים.
125. הוראות תקנות 121 ו-122 יחולו גם לגבי הובלה ורכיבה על אופניים.
126. (א) הרוכב על אופניים לא יאחז ברכב אחר הנע בדרך, ולא יחבר אליו את רכבו באופן אחר.
- (ב) לא יגרור אדם באופניים.
127. הרוכב על אופניים ישמור על ריווח בינו ובין רכב הנוסע לפניו, כדי שיספיק להיעצר מיד וללא חשש תאונה במקרה של עצירה או מתן אות על ידי הרכב שלפניו.
128. הרוכב על אופניים ירכב קרוב ככל האפשר לשפתו הימנית של הכביש וינהג בזהירות ובמיוחד בעברו רכב העומד או בעקפו רכב הנע באותו כיוון.
129. (א) לא ירכב אדם על אופניים על מדרכה או על חלק מהדרך המיועד להולכי רגל בלבד; אולם מותר להולך רגל להסיע אופניים על המדרכה אם אין בכך הפרעה להולכי רגל.
- (ב) הוקצה בדרך שביל מיוחד לאופניים וסומן בתמרור מתאים לא ירכב רוכב אופניים בכל חלק אחר של הדרך אלא באותו שביל.
130. לא ירכב אדם על אופניים אלא אם הם מצוידים בכל עת —
- (1) בפעמון;
 - (2) במנגנון בלימה יעיל לעצירה;
 - (3) במחזיר אדום על הכנף האחורית הנראה לעין במזג אוויר נאה למרחק של 150 מטר לפחות;
 - (4) בפס מאונך מחומר או מצבע אדום מחזיר אור ברוחב של 2.5 ס"מ לפחות ובאורך של 15 ס"מ לפחות המתחיל מן הקצה התחתון של הכנף האחורית.
131. הציוד המפורט בתקנה 130 יהיה בכל עת במצב תקין.
132. לא ירכב אדם על אופניים בזמן תאורה אלא אם —
- (1) מאיר בהם פנס קבוע מלפנים המפיץ אור לבן הנראה לעין במזג אוויר נאה ממרחק של 150 מטר לפחות מלפני הרכב;

רכיבה על
אופניים

הרכבת אנשים
על אופניים

הובלת תפצים
ונסיעה כצר-רכב
אחר

איסור להתחבר
אל רכב אחר
ואיסור גרירה

ריווח בין
אופניים לרכב
אחר

נסיעה כצר ימין

רכיבה על
אופניים במקומות
מסויימים

ציוד אופניים

תקנות הציוד

אורות אופניים

(2) מאיר בהם פנס המפיץ אור אדום מאחורי האופניים, כאשר אין באופניים כנף אחורית.

הולך רגל
המסיע אופניים

133. לענין חלק זה, הולך רגל המסיע אופניים בדרך, דינו כדין רוכב אופניים, זולת אם מהקשר הדברים משתמע אחרת.

כמכות שופר

134. מצא שופר אופניים שרוכבים עליהם תוך הפרת הוראות תקנות שהותקנו על פי הפקודה, רשאי הוא להוציא את האוויר ואת השסתומים כדי למנוע המשך רכיבה עליהם תוך הפרת הוראה כאמור.

תלת-אופן

135. הוראות תקנות 123, 126, 127, 128, 129 (א), 130, 131, 133 ו-134 יחולו גם לגבי תלת-אופן.

אורות תלת-אופן

136. בזמן תאורה לא ירכב אדם על תלת-אופן אלא אם נתקיימו הוראות אלה:

(1) בתלת-אופן שבו הגלגל היחיד נמצא לפנים —

(א) מאיר בו פנס קבוע מלפנים ומפיץ אור לבן הנראה לעין במזג אוויר נאה ממרחק של 150 מטר לפחות מלפני הרכב;

(ב) מאירים בו מלפנים באור הנראה לעין במזג אוויר נאה ממרחק של 150 מטר לפחות שני פנסים המסמנים את רחבו;

(ג) מחזירור, בצבע אדום, קבוע בו על הכנף השמאלית מאחור הנראה לעין במזג אוויר נאה ממרחק של 150 מטר לפחות;

(2) בתלת-אופן שבו הגלגל היחיד נמצא מאחור —

(א) מאירים בו מלפנים שני פנסים כאמור בפסקה (1) (ב);

(ב) שני מחזירורים, בצבע אדום, קבועים בו מאחור על הכנף האחורית וכן על הארגז מצד שמאל, והם נראים לעין במזג אוויר נאה ממרחק של 150 מטר לפחות.

סימן ד': בעלי-חיים

איכור לעזוב
בעלי חיים
ללא מיקוח

137. (א) אדם שבידו ההשגחה על בעל חיים ימנע אותו מלעלות על דרך או לשוטט או לנוע בה אלא בפקוחו.

(ב) לא ישאיר אדם בעל חיים בדרך ללא השגחה, בין שבעל החיים רתום לרכב ובין שאיננו רתום, אלא לזמן קצר בלבד ולאחר שקשרו אל עצם קבוע באופן שבעל החיים לא יוכל לשוטט בדרך.

הולכת בעלי
חיים בכביש

138. (א) לא יוליך אדם עדר בדרך אלא אם אין אפשרות להוליכו במקום אחר ובלבד שנקט כל האמצעים כדי למנוע ככל האפשר הפרעת התנועה.

(ב) המוליך בעל חיים או הרוכב עליו בכביש לא יוליכו אלא בצדו הימני הקיצוני אם יש לכביש מדרכה, או בשוליים הימניים של הדרך — אם אין מדרכה, ולא יוליך זה בצד זה יותר משני בעלי חיים פרט לאמור בתקנת משנה (א).

(ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב) מותר לשופר הרוכב על בעל חיים לנהוג אותו או להוליכו בצדו השמאלי של הכביש.

139. לא יוליך אדם בדרך שיירת גמלים אלא כשהם קשורים זה לזה בטור ערפי ובקבוצות של לא יותר מחמישה גמלים. הולכת גמלים
140. מי שלא מלאו לו 12 שנה לא יוליך בעל חיים בדרך ולא ירכב עליו, ולא ימסור אדם את ההשגחה על בעל חיים בדרך למי שלא מלאו לו 12 שנה. איסור רכיבה והולכת בעל חיים בידי קטין
141. בהתקרב רכב מנועי אל בעל חיים, יעשה הרוכב על בעל החיים או המוליך אותו כל אשר לאל ידו כדי לפנות את הדרך לרכב המנועי. רכיבה על בעל חיים בהתקרב רכב
142. (א) המוליך בעל חיים בודד או הרוכב עליו, בדרך, ישא בזמן התאורה בצדו השמאלי פנס דולק לבן או צהוב בהיר, הנראה ממרחק סביר לעוברי דרך משני הכיוונים מלפניו ומאחוריו. סימון בזמן התאורה
- (ב) לא יוליך אדם ולא ירשה לאחר להוליך עדר בדרך בזמן התאורה, אלא אם אדם אחד נושא בראש העדר בצדו השמאלי פנס דולק באור לבן או צהוב בהיר ואחד נושא בקצה האחורי של העדר בצדו השמאלי פנס דולק באור אדום והאורות נראים לעוברי דרך ממרחק סביר.

סימן ה': עגלת-יד

143. (א) הוראות תקנות 21 עד 23, 25 עד 28, 31, 33 עד 48, 58, 60, 64 עד 68, 85 עד 89, 144, 145, 153 ו-154 יחולו על אדם המסיע עגלת-יד בדרך כאילו היה נוהג ברכב שאינו רכב מנועי, זולת אם ניתנה לגביו במפורש הוראה אחרת בחלק זה. התחולה על עגלת-יד
- (ב) לא יעמיד אדם עגלת-יד במקום שאסור לכלי רכב לעצור, לעמוד או לחנות בו לפי פקודת התעבורה או תקנות, חוקי עזר או הוראות שניתנו על פיה.
- (ג) לא יסיע אדם בעגלת-יד אדם אחר.
- (ד) המסיע עגלת-יד בדרך יציית להוראות התמרורים כאילו היה נוהג רכב שאינו רכב מנועי, והוא כשאין הוראה אחרת בחלק זה.
- (ה) סמכויות הנתונות לשוטר על פי תקנה 78 לגבי רכב והנוהג בו נתונות לו גם לגבי עגלת-יד בדרך והמסיע אותה.
- (ו) מותר להסיע על מדרכה עגלת-יד שרחבה אינו עולה על 100 ס"מ אם אין בכך הפרעה להולכי רגל.
- (ז) הוראות תקנה זו יחולו גם על המסיע כיסא גלגלים לנכה.

פרק רביעי: תאונות

144. (א) נוהג רכב המעורב בתאונה שכתוצאה ממנה נהרג אדם או נפגע, יפעל לפי הוראות אלה: תאונת דרכים שתוצאתה הריגה או פגיעה בנפש
- (1) יעצור מיד את הרכב במקום התאונה או קרוב אליו ככל האפשר, ולא יזיזו ממקומו אלא אם יש הכרח להשתמש ברכב לצורך ביצוע האמור בפסקה (2) או אם שוטר הרשה את הדבר;

(2) יגיש לכל אדם שנפגע באותה תאונה עזרה מתאימה, שביכלתו להגיש באותן הנסיבות, לרבות העברת הנפגע לתחנת עזרה ראשונה, לבית חולים או לרופא לשם טיפול, אם יראה שטיפול כזה נחוץ או אם זוהי משאלתו של הנפגע ;

(3) ימסור לשוטר, או לאדם שנפגע או לנוהג רכב אחר המעורב באותה תאונה, או לכל נוסע או אדם שהיה בחברתו של הנפגע, את שמו ומענו, את מספר רשיון הנהיגה ומספר הרישום של הרכב שהוא נוהג בו ושם בעליו ומענו, ויציג לפי דרישתם את רשיון הנהיגה, רשיון הרכב או תעודת הביטוח וירשה להעתיק כל פרט הרשום בהם ;

(4) יודיע מיד ככל האפשר ובאמצעי הקשר המהירים ביותר לתחנת המשטרה הקרובה למקום התאונה על אירועה ויפרט בהודעה את —

(א) שמו ומענו ;

(ב) מקום האירוע ומקום הימצאו הוא, ואם ידוע לו — גם שם האדם שנפגע ולאיוזה מקום הועבר לטיפול.

(ב) לא יזיז אדם רכב המעורב בתאונה כאמור בתקנת משנה (א) אלא אם הרשהו שוטר לעשות כן או אם יש הכרח בכך לצורך הגשת עזרה למעורבים בתאונה זו.

תאונות דרכים
שתוצאתה נזק
לרכב אחר או
לרכוש אחר

145. (א) נוהג רכב המעורב בתאונה או בפגיעה ברכב אחר, או ברכוש אחר, שאינו רכב, הנמצא על הדרך או סמוך לה, ונגרם נזק לרכב האחר או לרכוש האמור בלבד, ימסור בו במקום לנוהג הרכב האחר או לבעל הרכוש או לממונה עליו או לשוטר שהודמן למקום את שמו ומענו, את מספר רשיון הנהיגה שלו ואת מספר הרישום של הרכב שהוא נוהג בו ושם בעליו ומענו, וכן את מספר תעודת הביטוח ושם החברה המבטחת, ויציג לפי דרישתם את התעודות האמורות ואת רשיון הרכב וירשה להעתיק כל פרט הרשום בהם.

(ב) אם כלי הרכב המעורבים בתאונה או בפגיעה והעומדים במקום אירועה גורמים או עלולים לגרום הפרעה לתנועה, יפנו נוהגיהם את הכביש לתנועה חפשית ומיד לאחר מכן ימלאו אחר האמור בתקנת משנה (א).

(ג) היה הרכב האחר שניזוק עומד ללא השגחה, או שבעל הרכוש או הממונה עליו לא היה במקום —

(1) ישאיר נוהג הרכב המעורב בתאונה או בפגיעה הודעה בכתב על גבי הרכב שניזוק, במקום בולט לעין, ובמידת האפשר יעשה כן גם לגבי רכוש שניזוק, ובה יפרט את הפרטים הנזכרים בתקנת משנה (א) ;

(2) יודיע הנוהג ברכב תוך 24 שעות ממועד קרות התאונה לתחנת המשטרה הקרובה למקום התאונה או הפגיעה על אירועה ויפרט שמו ומענו, זולת אם מסר את הפרטים לשוטר שנודמן במקום ושמו או מספרו של השוטר ידועים לו.

חובת עזרה כזו
נוהג כל-יורכב

146. נוהג רכב העובר במקום תאונת דרכים שבו נמצא נפגע, ייעצר ולא ימשיך בנסיעתו עד שעשה כל שביכלתו כדי להגיש כל עזרה הדרושה לנפגע או כדי לבוא לעזרתו בהתאם לתקנה 144 (א) (2).

פרק חמישי: הוראות שונות

147. (א) אין להשתמש למטרות תימרור אלא בתמרורים שנקבעו לפי תקנה 16.
 (ב) לא יציב אדם ולא יסמן על פני דרך או בקרבתה תמרור או כל סימן, אות או ציון הדומים לתמרור, אלא בהתאם להוראות תקנות אלה.
148. לא יפגע אדם בתמרור או באבזריו שהוצב או סומן כדין, לא יסלקו, לא ישחיתו, לא יזיזו, לא ישנהו ולא יטשטשו.
149. לא ישתמש אדם בתמרור לצרכי תעמולה בדרך או בקרבתה, בין בדמות התמרור בלבד ובין בצירוף עם כל ציור או סימן אחר, אלא אם הורשה לכך בכתב על ידי רשות התימרור המרכזית.
150. לא ינוע אדם ברכב שעשועים בכביש, אלא אם הכביש יוחד למשחקי ילדים בהתאם לתקנה 31.
151. (א) לא יעשה אדם ללא סמכות על פי דין מעשה שיש בו כדי לצמצם, לסכן או למנוע את השימוש הכללי בדרך, להקטין את מהירות הנסיעה המותרת בה או להפריע את התנועה החפשית.
 (ב) עשה אדם מעשה כאמור בתקנת משנה (א) על פי סמכות כדין, חייב הוא לסיימו ולהחזיר את המצב לקדמותו מיד אחרי שנסתיים הצורך במעשה.
152. (א) לא יניח אדם על פני הדרך, ולא יגרום לכך שיניחו עליה, כל דבר העלול לסכן, להפריע או להטריד את עוברי הדרך או את כלי רכבם, או לפגוע בהם באופן אחר; ואם עשה כן, או אם דבר כאמור שבהחזקתו או שהונח בשבילו על פני הדרך נמצא על פני הדרך, יסלק אותו מיד מעל פני הדרך.
 (ב) מי שהניח או שגרם שיונח על פני הדרך או שהונח בשבילו על פני הדרך דבר כאמור בתקנת משנה (א) ואין אפשרות סבירה לסלקו מיד, יסמן אותו כאמור בתקנת משנה (ד).
 (ג) המרחיק מן הדרך רכב שנפגע או שנשבר, יסלק כל זכוכית או כל חומר מטריד אחר שנפל מן הרכב על פני הדרך.
 (ד) הממונה על תיקון דרך יגדור ויסמן באופן שהורתה רשות התימרור את מקום העבודה ואת החמרים שמשמשים בהם לתיקון הדרך לאחר שערך אותם בערמות, ובזמן התאורה יסמנם גם באור צהוב מהבהב אשר ייראה על ידי נוהג רכב המתקרב ממרחק של 150 מטרים.
153. (א) לא ינהג אדם ולא יגרור רכב שגלגליו, חישוקי גלגליו, או כל חלק אחר ממנו או ממטענו, אבזריו או ציודו גורמים או עשויים לגרום נזק לדרך או הפרעה לתנועה, בין בשל מבנה הרכב או מצבו ובין בשל אחזקתו הלקויה, אלא לפי היתר מאת קצין משטרה.
 (ב) לא ינהג אדם ולא יגרור בכביש שנשלל או שופר לתנועת כלי רכב או בשוליו, רכב שחישוקי גלגליו עשויים מתכת ואינם בעלי צמיגי גומי או מצופים גומי.

איסור השימוש
בתמרורים
והצבתם

איסור פגיעה
בתמרור

איסור שימוש
בתמרור
לתעמולה

רכב שעשועים

שימוש בדרך
שלא כדין

הנחת דבר בדרך,
סילוקו וסימונו

נזק לדרך
והפרעת
התנועה

(ב) נתקלקל רכב בדרך, תוך כדי נסיעתו, קלקול קל המעכב את התחלת הנסיעה או המשכחה, מותר לתקנו במקום שאירע הקלקול, ובלבד שלא ייגרמו על ידי כך מטרד או אי-נוחות לעוברי דרך או במקום החניה הציבורי ושהרכב יישאר באותו מקום אך לזמן הדרוש לתיקונו ולא למעלה מעשרים וארבע שעות, ובלבד שמקום התיקון איננו קטע דרך הגובל עם מוסך או בית מלאכה לתיקון רכב.

(ג) אדם המתקן רכב או מחליף גלגל לא יימצא בכביש באופן שגופו בולט אל מחוץ לדופן הצדדי של הרכב כלפי זרם התנועה, אלא אם אין דרך סבירה אחרת לבצע את התיקון.

155. לא ינהג אדם רכב ולא יעמידו בדרך אם הרכב מפריש גזים, עשן, שמן או חומר דלק במידה העולה על ההפרשה הרגילה בכלי רכב מסוג זה או במידה העשויה לגרום הטרדה לעוברי דרך או לפגוע בבטיחות.

156. לא ינהג אדם רכב כשהפץ נשרך ממנו על הדרך באופן הפוגע או הנוגע בדרך, למעט שרשרת הארקה המותקנת ברכב מטעמי בטיחות והיא קבועה מתחתיו ונשרכת מאחוריו.

157. (א) לא ינהג אדם רכב המשמיע רעש לא רגיל שמקורו בליקוי שברכב או בהזנחת הטיפול בו או בכל חלק ממנו או בסידורו הפגום של מטען שעליו.

(ב) לא יגרום אדם על ידי רכב לרעש בדרך עירונית אלא במידה הדרושה להפעלתו התקינה.

158. (א) לא יתאמן אדם בדרך, לא יתרגל ולא יתעמל בה, ולא ישתתף במשחקים בתחרויות ספורט, במירוצי אופניים ובדומה, אלא אם ניתן לו, או לקבוצת בני אדם שהוא נמנה עמה, היתר לכך על ידי קצין משטרה, ובהתאם לתנאי ההיתר.

(ב) הוראות תקנת משנה (א) לא יחולו על צבא-הגנה לישראל ועל משטרת ישראל.

159. (א) לא ינהג אדם ברכב מנועי בירידה אלא כשאחד מהילוכיו מחובר ומופעל.

(ב) הוצב בדרך תמרור המזהיר על ירידה מסוכנת לא ינהג אדם רכב מנועי באותה ירידה אלא בהילוך נמוך מתאים לפי סוג הרכב ובהתחשב במידת השיפוע ואורך הירידה.

(ג) הותקנו ברכב מנגנונים מיוחדים להאטת מהירות הנסיעה בירידה, על נוהג הרכב להפעילם שעה שהוא נוהג בירידה כאמור בתקנת משנה (ב).

160. לא ימלא אדם את מיכל הדלק של רכב מנועי ולא יסיר את מכסה פתח המיכל, והנוהג ברכב מנועי לא יניח לאחר למלא את המיכל או להסיר את מכסה פתח המיכל —

(1) כל עוד המנוע פועל ;

(2) כל עוד הרכב נמצא בקרבת אש, עשן או אדם מעשן ;

(3) אם הרכב הוא אוטובוס, או רכב המוביל יותר מ-8 אנשים — כל עוד יש בו נוסעים.

161. (א) לא יפיץ אדם מודעה, כרוז או נייר מתוך רכב הנמצא בתנועה.

(ב) לא ישליך אדם חבילה או צרור מתוך רכב הנמצא בתנועה.

אחריות בעל
הרכב

162. (א) בעל הרכב, או מי שהרכב נמצא בשליטתו, לא יורה ולא יניח לנהוג באותו רכב לנהוג בו, להעמידו או להחנותו שלא בהתאם לתקנות, לרבות חוקי עזר, שהותקנו לפי הפקודה.

(ב) כל מקום שהוראות חלק זה מטילות אחריות על נוהג ברכב תחול האחריות גם על בעל הרכב; זולת אם הוכיח בעל הרכב שהעבירה נעשתה בלי ידיעתו והסכמתו או שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי למנוע את ביצועה.

חובת הורים
ואפוטרופסים

163. הורים, אפוטרופסים וכל מי שבידו השגחה על קטינים שטרם מלאו להם שנים עשרה שנה, לא יניחו לקטינים כאמור הנתונים להשגחתם לעבור על הוראות חלק זה.

הסעה בכוח
הנף

164. לענין חלק זה, מי שמסיע רכב בכוח גופו דינו כדין נוהג רכב.

שמירת לוחיות-
זיהוי

165. (א) לא ינהג אדם ברכב אלא אם לוחיות-הזיהוי שעליו הן במצב תקין ונקי באופן שניתן להבחין ברשום על גבי הלוחיות לאור היום ובמוג אוויר נאה —

(1) ברכב בעל 4 גלגלים או יותר — ממרחק של 40 מטר לפחות;

(2) ברכב אחר — ממרחק של 20 מטר לפחות.

(ב) לא ינהג אדם ולא ירשה לאחר לנהוג ברכב הרשום בישראל אלא אם הרכב נושא עליו לוחיות זיהוי או סימני היכר מיוחדים שנקבעו לגבי הרכב על ידי רשות הרישוי.

דרך הצילום
במצלמה
אלקטרונית

166. צילום לענין סעיף 27 לפקודה ייעשה במצלמה שהוצבה כאמור בו לפי הוראת רשות תימרוז מרכזית בהתייעצות עם קצין משטרה, ובלבד שנתקיימו התנאים שלהלן:

(1) המצלמה מצלמת רכב הנמצא במקום המוסדר על ידי רמזור;

(2) המצלמה מופעלת עם הינתן האות "עמוד" ברמזור והיא מפסיקה לצלם עם הופעת האות "התקדם";

(3) בצילום של המצלמה מופיעים: מספר הרישום של הרכב, תאריך הצילום וזמנו, מקום הימצא הרכב בעת הצילום וכן האות האדום בעדשה העליונה ברמזור בכיוון נסיעת הרכב המצולם ולגבי הנתיב הקבוע לאותו כיוון.

תחולת התקנות
על העוסקים
בתיקון דרך

167. הוראות התקנות המנויות להלן לא יחולו על אנשים או על רכב או על ציוד בשעה שהם עוסקים בפועל בתיקון דרך או בשיפורה, ובמקום העבודה בלבד ובתנאי שנקטו כל אמצעי הזהירות הדרושים לבטיחות התנועה:

21 (1) ו-(3), 33 עד 40, 42 עד 44, (2) 45, 68, 69, 71, 72, 75, 78, 86, 90 עד 92 ו-153.

168. (א) הנהוג רכב ציבורי, אוטובוס פרטי או רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 6000 ק"ג, והנהוג רכב מנועי מסוג אחר המסיע או המורשה על פי רשיון או היתר להסיע שמונה אנשים או יותר בנוסף על הנהג —

(1) לא יתחיל את יום עבודתו בנהיגה אלא אחרי מנוחה שמחוץ לעבודה במשך 7 שעות רצופות לפחות ;

(2) לא ינהג בו יותר מ-12 שעות בכל תקופה של 24 שעות ולא יותר מ-68 שעות בכל תקופה של 7 ימים ;

(3) יפסיק נהיגתו לחצי שעה לפחות במשך כל תקופת נהיגה של 4 שעות רצופות כאמור בתקנת משנה (ג), למעט ההפסקות לפי תקנת משנה זו ;

(4) לא ינהג יותר מ-9 שעות אלא אם הפסיק את נהיגתו לשעה לפחות אחרי נהיגה במשך 6 שעות רצופות אך לא יאוחר מאשר אחרי נהיגה במשך 8 שעות ו-30 דקות רצופות ;

(5) יימצא במנוחה שמחוץ לעבודה לפחות במשך 25 שעות רצופות (להלן בתקנה זו — יום מנוחה), בכל תקופה של 8 ימים, ובלבד שמספר ימי המנוחה כאמור בשנה לא יפחת מ-52 ; הוראות פסקה זו לא יחולו על נוהג רכב מנועי שאיננו רכב ציבורי, אוטובוס פרטי או רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 6000 ק"ג, המסיע שמונה אנשים או יותר בנוסף על הנהג שלא בדרך עיסוקו הרגיל.

(ב) מי שבידו השליטה על רכב מנועי מהסוגים המפורטים בתקנת משנה (א) או על הנהוג רכב מנועי כאמור, לא יניח לנוהג לנהוג אלא בהתאם להוראות תקנה זו.

(ג) בתקנה זו, "נהיגה" — נהיגה בפועל, עבודה אחרת הקשורה ברכב מנועי או בטיפול במטען המובל עליו ובטעינתו, סידורו או פריקתו של מטען כאמור או טיפול בנוסעים המוסעים ברכב, לרבות ההפסקות לפי פסקאות (3) ו-(4) לתקנת משנה (א), והמתנה או הפסקה הכרוכה בפעולות האמורות במישרין או בעקיפין.

(ד) הוראות תקנה זו לא יחולו על הנהוג רכב של צה"ל שלגביו חלות הגבלות של שעות נהיגה כפי שנקבעו בפקודת הצבא.

תחילה

2. תחילתן של תקנות אלה היא בתום ששה חדשים לאחר פרסומן ברשומות.

השם

3. לתקנות אלה ייקרא, "תקנות התעבורה (תיקון מס' 3), תש"ל—1970".

משה כרמל
שר התחבורה

י"ט בתשרי תש"ל (1 באוקטובר 1969)
(חמ 756125)

לוח השוואה

התקנה החדשה	התקנה הקודמת	התקנה החדשה	התקנה הקודמת	התקנה החדשה	התקנה הקודמת
144	158	99	145	115	132
145	159	100	146	116	133
146	160	101	147	151	134
161	161	102	148	152	135
162	162	104	149	153	136
163	163	132	150	154	137
167	164	136	151	155	138
164	165	105	152	156	139
143	166	106	153	157	140
165	167	107	154	158	141
168	168	159	155	96	142
(1) 16	169	154	156	97	143
		160	157	98	144

לוח השוואה

(למי סדר התקנות החדשות)

התקנה החדשה	התקנה הקודמת	התקנה החדשה	התקנה הקודמת	התקנה החדשה	התקנה הקודמת
1	13, 1	29	20 (ב)	57	59
2	2	30	201	58	61
3	3	31	38	59	62
4	4	32	77	60	63
5	5	33	21	61	64
6	6	34	22	62	65
7	7	35	23	63	66
8	8	36	24 ו' 54	64	70 ו' 69, 68, 67
9	9	37	25	65	—
10	10	38	26	66	71
11	11	39	49	67	72
12	12	40	50	68	73
13	175 ו' 196	41	51	69	78 ו' 79 (ב)
14	270	42	52	70	78 (ד)(ה)(ו) ו' (ז)
15	382 (א)	43	53	71	79 (א)
16	32 ו' 169	44	55	72	80
17	37	45	56	73	81
18	33	46	46	74	82
19	42	47	47	75	83
20	—	48	48	76	84
21	14	49	43	77	85
22	15	50	45	78	86
23	16	51	39	79	89
24	27	52	40	80	88
25	17	53	44	81	87
26	18	54	41	82	90
27	19	55	57	83	91
28	20 (א)	56	58	84	92

משרד המשפטים

מסמך זה הינו העתק שנסרק בשלמותו ביום ובשעה המצוינים,
בסריקה ממוחשבת מהימנה מהמסמך המצוי בתיק,
בהתאם לנוהל הבדיקות במשרד המשפטים.
על החתום

משרד המשפטים (חתימה מוסדית).